

บทที่ 5

บทบาทในการเชื่อมโยงประสานสังคม (social integration and correlation) การขยายฐานของสังคม (social expansion) และการถ่ายทอดวัฒนธรรม (cultural transmission) ของเว็บไซต์ไทย

ผู้วิจัยได้ศึกษาวิจัยถึงบทบาทในการเชื่อมโยงประสานสังคม (social integration and correlation) การขยายฐานของสังคม (social expansion) และการถ่ายทอดวัฒนธรรม (cultural transmission) ของเว็บไซต์ไทย พบว่าเว็บไซต์ไทยมีบทบาทในการเชื่อมโยงประสานสังคม (social integration and correlation) ก่อให้เกิดปรากฏการณ์ขยายฐานของสังคม (social expansion) และมีการถ่ายทอดวัฒนธรรม (cultural transmission) จริง ซึ่งสอดคล้องกับแนวทฤษฎีพันธุจนิยม โดย Lasswell (1974) กล่าวไว้ว่า "สื่อมวลชนมีบทบาทหน้าที่ในการประสานส่วนต่าง ๆ ของสังคม มีหน้าที่ในการถ่ายทอดวัฒนธรรม สืบทอดความเห็น ความคิดความเชื่อ ค่านิยม บรรทัดฐานของสังคม"

5.1 การประสานเชื่อมโยงสังคม (social integration and correlation)

ผู้วิจัยจะนำเสนอผลการวิจัยที่ได้ศึกษาในประเด็นการประสานเชื่อมโยงสังคม ซึ่งเกิดขึ้นได้เพราะส่วนหนึ่งมาจากการที่เว็บไซต์มีลักษณะเป็นสื่อที่มีปฏิสัมพันธ์ (interactive) คือสามารถสื่อสารแบบโต้ตอบกันได้ ไม่ว่าจะเป็นการโต้ตอบแบบทันทีทันใด (immediate feedback) เช่น การประชุมทางไกลผ่านระบบ VDO conference แบบเห็นหน้าทั้งสองฝ่ายสามารถรับทราบการสื่อสารกลับได้ทันที อีกทั้งยังมองเห็นปฏิริยาของแต่ละฝ่าย หรือการสนทนาสด (chat) และการโต้ตอบแบบล่าช้า (delay feedback) เช่น การส่งจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) ไปยังผู้พัฒนาเว็บไซต์ โดยในประเด็นนี้ผู้วิจัยได้จำแนกปรากฏการณ์ออกเป็น 4 ลักษณะ ได้แก่ การโต้ตอบสื่อสาร (feedback) และการให้คำปรึกษาด้านเทคนิคระหว่างผู้พัฒนาเว็บไซต์กับผู้ให้บริการ การแสดงความคิดเห็น (comment) เกี่ยวกับการใช้บริการเว็บไซต์จากผู้ให้บริการ ความต่อเนื่อง (continuity) ในการสื่อสารระหว่างผู้พัฒนาเว็บไซต์กับผู้ให้บริการและการเสนอข่าวสารที่ทันต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในประเทศไทย

5.1.1 การโต้ตอบสื่อสาร (feedback) และการให้คำปรึกษาด้านเทคนิคระหว่างผู้พัฒนาเว็บไซต์กับผู้ใช้บริการ

จากการวิเคราะห์ด้วยการ surfing อย่างละเอียดผู้วิจัยพบว่า ปรัชญาการณที่เกิดขึ้นในลักษณะการพูดคุยระหว่างผู้พัฒนาเว็บไซต์และผู้ใช้บริการสามารถแยกย่อยออกได้ 2 ประเภท ได้แก่

การโต้ตอบแบบล่าช้า (delay feedback) คือ การสื่อสารระหว่าง web master กับผู้ใช้บริการในลักษณะการส่งจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) มาสอบถามหรือพูดคุยในเรื่องต่าง ๆ หลากหลาย ผู้วิจัยพบว่าในเว็บไซต์บางกอกโพสต์มีการสื่อสารกับผู้อ่านทุกวัน โดยผู้อ่านจะส่ง E-mail ตรงมายังผู้พัฒนาเว็บไซต์ที่ "Comments to: web master" และทุกข้อความนั้นผู้พัฒนาเว็บไซต์จะต้องตอบ เพราะถือว่าเป็นมรรยาทและเป็นการให้เกียรติแก่ผู้อ่าน เด็บบอร์นาร์ห์ สีนุตพงษ์ web master ได้ให้สัมภาษณ์กับผู้วิจัยเมื่อวันที่ 15 มกราคม 2542 ไว้ว่า

"ทุกวันจะมีผู้อ่านจากทั่วทุกมุมโลก ส่ง E-mail เข้ามาสอบถามทุกวัน ตลอดเวลา ไม่ว่าจะเป็นข้อติชม ข้อแนะนำ พูดคุยกันธรรมดา ขอคำแนะนำทางด้านเทคนิค รวมทั้งบางคนก็ขอข่าวย้อนหลัง ซึ่งหากระยะเวลาผ่านไปนานแล้ว เด็บบี้ก็ต้องไปค้นหาให้จากในห้องสมุด ก็ scan ส่งไปให้ ที่ทำเพราะถือว่ามีภาพลักษณ์ที่ดีของบางกอกโพสต์ด้วย ในการเป็นแหล่งข้อมูลกับประชาชน"

และหลายครั้งที่การสนทนาโต้ตอบระหว่างผู้อ่านกับ web master เป็นเรื่องอื่นซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับเว็บไซต์ เช่น

"เมื่อเร็ว ๆ นี้มีฝรั่งชาวสวีเดน เป็นครอบครัวสามีภรรยาและลูกเล็กสองคน ต้องการมาเที่ยวเกาะลันตา แต่ไม่มีข้อมูล ก็เขียน mail เข้ามาถาม เผอิญว่าในเว็บไซต์ของ ททท. ไม่มีข้อมูล เด็บบี้เข้าห้องสมุดของบางกอกโพสต์หาข้อมูลที่พิกที่เป็นโรงแรมก็ไม่มี มีแต่บังกาไลซึ่งไม่น่าจะเหมาะสมสำหรับครอบครัวที่มีเด็กเล็ก แต่ด้วยใจที่ไม่อยากให้เขาผิดหวังว่าเราช่วยไม่ได้ เด็บบี้จึงไปค้นหาเบอร์โทรศัพท์สำนักงาน ททท. ในกรุงลอนดอน ซึ่งรับผิดชอบ

ประเทศในแถบสแกนดิเนเวีย เพื่อให้เขาติดต่อจากที่นั่น น่าจะสะดวกกว่า เขาก็ตั้งใจมาก mail กลับมาขอบคุณที่เราอุทิศสำหรับส่งข้อมูลไปให้เขา"

นอกจากนั้น ผู้อ่านเว็บไซต์ของบางกอกโพสต์ ยังสามารถโต้ตอบกับบรรณาธิการใน ส่วนของเนื้อหาข่าวสาร หรือเรื่องทั่ว ๆ ไปได้โดยผ่านหัวข้อ "For comments and letters to the editor see : notes" และผู้อ่านที่สนใจติดต่อโฆษณาสามารถสอบถามข้อมูลพูดคุยกับ ฝ่ายโฆษณาอิเล็กทรอนิกส์ได้ที่ "Advertising enquiries to Internet Marketing"

ภาพที่ 22

รูปภาพแสดงลักษณะการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้ใช้บริการและ web master โดยผ่าน E-mail ใน <http://www.bangkokpost.com>

ส่วนรายการ Hall of Fame ใน Little Thailand นั้น ผู้ใช้บริการมีการเข้ามาพูดคุยผ่านทาง E-mail กับผู้พัฒนาเว็บไซต์หรือผู้ดำเนินรายการ (DJ) จากการสืบค้นโดยละเอียด ผู้วิจัยพบว่า DJ มีการสื่อสารกับผู้ใช้บริการอย่างเป็นกันเองและต่อเนื่อง ในรูปแบบของการโต้ตอบแบบล่าช้า (delay feedback) รัฐพร กิตธรรมรัตน์ ผู้พัฒนาเว็บไซต์ ให้สัมภาษณ์กับผู้วิจัย เมื่อวันที่ 14 มกราคม 2542 ว่า

"ตั้งแต่เราทำรายการมานี้ มีแฟนคลับมากมาย ทั้งเจ้าประจำและชาวที่บังเอิญท่อง (surfing) เข้ามาในอินเทอร์เน็ตแล้วเจอเรา บางคนก็ mail มาแทบทุกวัน วันละหลายเวลา เรื่องที่คุยก็สัพเพเหระตั้งแต่แสดงความคิดเห็น แนะนำรายการ ขอเพลง ขอให้คิดป๊อคนโปรด ของเรามาออกรายการบ้าง ผู้ติดตามรายการเหล่านี้ เกือบทั้งหมดเป็นนักเรียนไทยที่กำลัง

ศึกษาอยู่ต่างประเทศ หรือไม่ก็เป็นฝรั่งที่สามารถเข้าใจภาษาไทยและมีความผูกพันกับเมืองไทย ส่วนใหญ่เราจะใช้วิธีตอบ mail เหล่านี้ในรายการระหว่างออกอากาศ เพราะเรารู้ว่าพวกเขากรอหังคำตอบผ่านทาง Real Audio Player เช่นกัน แต่ก็มีหลายฉบับที่เราใช้วิธีตอบกลับทาง E-mail เพื่อความสะดวกและเข้าถึงเจ้าตัวเอง"

สุพัตรา วุฒิประเสริฐกุล ผู้ดำเนินรายการ กล่าวเสริมอีกว่า "กลุ่มผู้เข้ามาเยี่ยมชมเว็บไซต์ของเรา ได้มีการพัฒนาความสัมพันธ์กลายเป็น Little Thailand Fan Club เกิดเป็นบริการชุมชนเล็ก ๆ ขึ้นมาจริง ๆ หลายครั้ง แฟนคลับของเราจะช่วยส่งข้อมูลที่มีประโยชน์มาให้เรา เกิดกลุ่มเพื่อนใหม่ขึ้นมา มีการแนะนำเรื่องต่าง ๆ ให้กัน มีการ chat ตามหากันว่า วันนี้คนนั้นหายไปไหน คนโน้นเป็นอย่างไรบ้าง มีปัญหาอะไรให้ช่วยเหลือหรือไม่"

From: David Rodpradist <davidrv@ksc.th.com>
To: wave@weave.lorley.co.th <wave@weave.lorley.co.th>
Date: อังคาร, 30 ตุลาคม 2000 9:23
Subject: Message to Hosts

City Hall, Singapore
November 30, 1997

Hi Ms. Anne and Man,

I was leave Bangkok on last week after the phone conversation I day later. I just have a leisure time to browse your at home as well I heard about the pass word which been notice by me on 11/29. Thank you.

By the way I am working in Singapore which I have to spent about 4 weeks tonight. The place are locating at the northern part call Woodland Industrial park and pretty close to Johor state, Malaysia. In Singapore, people not know Thailand is bad, they received the news understand media about the economic clamp and never the less the life security in particular Bangkok area is worst. If you able to propaganda about the reality at the time being in Thailand which is not worst as they were thinking about it would be appreciate. Many of them right here were hesitate to purchase the package journey to Thailand.

I was stop by Bangkok for 3 days after return from the State last week and I saw nothing about that worst. By the way where was Ms. Kiy been gone ??? Please let her know that I miss her voice on this cyber. How ever do I have a chance to meet with you guys in personaly when I return Bangkok before Christmas eve.

Best Regards to all

ภาพที่ 23

ภาพแสดงจดหมายโต้ตอบของรายการ Hall of Fame

เว็บไซต์ geocities.com/tokyo/4737 ซึ่งเป็นแหล่งรวมเว็บไซต์ต่าง ๆ ของเมืองไทย มีหัวข้อให้ติดต่อผู้พัฒนาเว็บไซต์ได้เช่นกันที่ "mail to: VOP@usa.net.Subject" และยังมีสมุดเยี่ยมให้ผู้อ่านได้เขียนฝากข้อความไว้ได้อีกด้วย ตัวอย่างที่ได้จากการสืบค้น เช่น

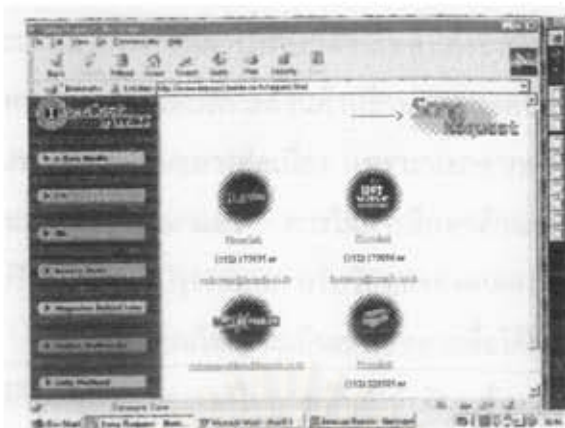
จากคุณอนุสรณ์ เมื่อวันที่ 19 มกราคม 2542 บอกว่า "ควรจะมิเพลงให้ download ด้วยจะดีมาก แนะนำสถานที่ท่องเที่ยว พร้อมบอกรายละเอียดเกี่ยวกับราคาที่พักและร้านอาหารที่มีชื่อและราคาถูก มีคอลัมน์ลงหนดหาคู่จะดีทีสุดเลยนะครับ"

หรือการเขียนเข้ามาขอการใช้ link จากเว็บไซต์นี้ จากคุณเทอดศักดิ์ เนียมทอง เมื่อวันที่ 11 พฤศจิกายน 2541 ว่า "Home page นี้ มีประโยชน์ดีมากเลย ผมชอบมาก มีการจัดหมวดหมู่เป็นอย่างดีง่ายในการหาชม web page ต่าง ๆ ผมกำลังจะจัดทำหัวข้อ interesting site ของ กฟผ. ผมจะ copy การ link ไปในที่ต่าง ๆ จาก home page ของคุณจะได้หรือเปล่า กรุณาช่วยแนะนำด้วยครับ จะเป็นพระคุณยิ่ง ถ้ามี web page ใหม่ ๆ ผมจะช่วยแนะนำให้ ขอให้ home page ของคุณอยู่คู่คนไทยตลอดไปครับ ขอขอบพระคุณล่วงหน้า"

การโต้ตอบแบบทันทีทันใด (immediate feedback) ซึ่งเป็นลักษณะการปฏิสัมพันธ์ (interactive) ระหว่างสองฝ่ายที่เกิดขึ้นทันทีทันใดในขณะนั้น (real time) เช่น การประชุมทางไกลผ่านระบบ VDO conference หรือการสนทนาสด (chat)

จากการ surfing ในเว็บไซต์ทั้ง 3 ผู้วิจัยไม่พบว่าการโต้ตอบแบบทันทีทันใดระหว่างผู้พัฒนาเว็บไซต์กับผู้ใช้บริการโดยตรง ยกเว้นในเว็บไซต์ Intercast พบว่า การสนทนาสด หรือ การสื่อสารตอบกันอย่างทันทีจะปรากฏขึ้นระหว่างพันธมิตรรายการวิทยุที่ดำเนินรายการสดผ่าน WWW กับผู้ใช้บริการ การโต้ตอบสื่อสารนี้กระทำในสองลักษณะคือ สื่อสารแบบฝากข้อความ หรือตอบแบบสอบถาม (Polling) และ การสื่อสารสด (live) ในหน้า home page จะมีคอลัมน์ให้แสดงความเห็นในลักษณะการส่ง E-mail ถึง web master ได้ รวมทั้งมีประเด็นให้ผู้เข้ามาใช้บริการได้ร่วมกันตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการให้บริการและเรื่องทั่วไป และเมื่อเข้าไปในหน้า home page แต่ละรายการของพันธมิตร ผู้วิจัยพบว่า มีการสื่อสารระหว่างผู้ใช้บริการกับผู้ดำเนินรายการนั้น ๆ ตลอดเวลา ดังเช่น คุณชนินทร์ วัฒนพฤชา ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายการตลาดพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ บริษัท ล็อกซ์เลย์ อินฟอร์เมชั่น จำกัดได้ให้สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2542 ว่า

"รายการวิทยุบนอินเทอร์เน็ตในเว็บไซต์ Intercast ผู้ดำเนินรายการ (DJ) มักจะประกาศผ่านในรายการว่าหากแฟนเพลงท่านใดต้องการขอเพลงก็สามารถขอผ่าน E-mail ได้ที่ radionoproblem@loxinfo.co.th คนฟังที่อยู่ต่างประเทศก็จะ E-mail เข้ามาขอเพลงเพราะได้รับฟังรายการพร้อม ๆ กันทั่วโลก"

ภาพที่ 24

รูปภาพแสดงการโต้ตอบแบบทันทีทันใด ใน <http://www.intercast.loxinfo.co.th>

ผู้วิจัยยังพบอีกว่า ความจริงเทคโนโลยีการใช้ E-mail ผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ไม่ใช่เรื่องแปลกใหม่ เพราะมีมานานแล้ว แต่ปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นที่น่าสนใจ สอดคล้องกับคำสัมภาษณ์คุณชนินทร์ วัฒนพฤกษา ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายการตลาดพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ บริษัท ล็อกซ์เลย์ อินฟอร์เมชั่น จำกัด เมื่อวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2542 ว่า

"มีสิ่งน่าประทับใจเกิดขึ้น นั่นคือ มีคนในประเทศสหรัฐอเมริกา E-mail เข้ามาขอเพลงให้เพื่อนที่กำลังศึกษาอยู่ในประเทศอังกฤษฟัง ซึ่ง DJ ก็จัดให้ทันทีเหมือนกัน จึงทำให้การนำรายการบันเทิงไปออกอากาศสดบนระบบ WWW เป็นที่นิยมแพร่หลายอย่างรวดเร็ว สถานีหรือวิทยุรายการนั้น ๆ ก็ได้รับความนิยมสูง เนื่องจากมีความแตกต่างและขยายกลุ่มคนฟังได้ทั่วโลก ถือเป็นจุดขายของสถานีนั้น ๆ ไปทันที"

ภาพที่ 25

รูปภาพแสดงการออกอากาศสด ใน <http://www.intercast.loxinfo.co.th>

ในส่วนประเด็นเรื่องการให้คำปรึกษาด้านเทคนิคระหว่างผู้พัฒนาเว็บไซต์กับผู้ใช้บริการนั้น ผู้วิจัยพบว่า การให้บริการด้านคำปรึกษาทางเทคนิคเป็นจุดเด่นที่ดึงดูดให้ผู้ใช้บริการ เข้ามาเยี่ยมชมเว็บไซต์กันอย่างต่อเนื่อง เพราะนอกจากจะได้รับความรู้ความบันเทิงสนองต่อความต้องการของผู้เข้ามาแล้ว การให้คำปรึกษาด้านเทคนิคจากผู้พัฒนาเว็บไซต์ ยังมีส่วนทำให้ผู้ใช้บริการได้ปรับปรุงระบบการรับข้อมูลของตนเองให้เหมาะสมสามารถรับข้อมูลส่งผ่านเว็บไซต์ นั้น ๆ ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นระบบหลายสื่อได้อย่างมีประสิทธิภาพและในด้านผู้พัฒนาเว็บไซต์ก็บรรลุวัตถุประสงค์ในการเป็นผู้ให้บริการข้อมูล

ในเว็บไซต์บางกอกโพสต์ ผู้วิจัยพบว่ารูปแบบของการให้บริการคำปรึกษาด้านเทคนิคเป็นการโต้ตอบระหว่างบุคคล (interpersonal integration) แบบลำช้า คือผู้อ่านจะ E-mail มาสอบถาม และผู้พัฒนาเว็บไซต์ก็จะตอบกลับไปในรูปแบบเดียวกันคือ การ E-mail

"มีคนไทยในต่างประเทศ mail เข้ามาขอคำปรึกษาเรื่อง Font ภาษาไทย พอดีเดี๋ยวนี้ มีลิงค์ที่ใช้งานอยู่ประจำก็แนะนำเขาไปหรือเป็นปัญหาการ download ข้อมูล เป็นต้น"

(สัมภาษณ์ เด็บบอร์วาร์ห์ ลินตพงษ์ web master, วันที่ 15 มกราคม 2542)

สำหรับรายการ Hall of Fame ในเว็บไซต์ InterCast ปรากฏว่า มีผู้เข้ามาเยี่ยมชมเว็บไซต์ E-mail เข้ามาสอบถามหรือขอคำปรึกษาด้านเทคนิคจากผู้พัฒนาเว็บไซต์เป็นประจำ การตอบหรือให้คำปรึกษานั้นจะทำในสองรูปแบบคือ การตอบลงในรายการขณะออกอากาศ หรือตอบเป็น E-mail กลับไปหาผู้ที่ถามเข้ามา คุณรัฐพร กิตธรรมรัตน์ web master ให้สัมภาษณ์ เมื่อวันที่ 14 มกราคม 2542 ดังนี้

"เนื่องจากเราเป็นส่วนหนึ่งของเว็บไซต์ InterCast ดังนั้นเมื่อมีคำถามเกี่ยวกับการเข้ามาในอินเทอร์เน็ต บางครั้งสัญญาณหลุด มีการ jam บ้าง ทำให้เรียกเข้าลำบาก ส่วนนี้ทางดีออกซิโนไฟ จะเป็นผู้ให้คำตอบ ส่วนใหญ่จะเป็น template answer คือ ชุดคำตอบแบบง่าย ๆ ที่ถูกจัดเตรียมไว้ล่วงหน้าแล้ว เป็นแบบคำถาม-คำตอบสำเร็จรูป ซึ่งส่วนใหญ่มักเป็นคำถามที่มีการถามบ่อยครั้ง (FAQ หมายถึง Frequency asked question) แต่สำหรับรายการ Hall of Fame ของเรานั้น มักจะตอบเป็นรายบุคคลมากกว่า (interpersonal)"

ผู้พัฒนาเว็บไซต์ geocities.com/tokyo/4737 ก็มีบริการให้คำปรึกษาด้านเทคนิคเช่นกัน โดยผู้อ่านสามารถติดต่อได้ที่ Mail to: VOP@usa.net/subject ที่จัดไว้ให้ เช่น

คุณเจนจบ มาเพชร เขียนมาถาม web master เมื่อวันที่ 28 กันยายน 2541 ว่า "มีเว็บที่น่าสนใจมาก อยากรู้เว็บเกี่ยวกับการเรียนโปรแกรมภาษาต่าง ๆ ตอนนี้อยากรู้โปรแกรมภาษาซีมากเลยครับ"

จากปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นบนเว็บไซต์ที่ทำการศึกษา เทียบเคียงได้กับการประสานส่วนต่าง ๆ ของสังคมเข้าด้วยกัน (social integration) ผู้รับสารสามารถแสดงความคิดเห็นแล้วส่งกลับ (feedback) ไปยังผู้ส่งสารได้ทันที แม้จะอยู่คนละทวีปก็ตาม สรุปได้ว่าด้วยคุณลักษณะเด่นของตัวสื่อเว็บไซต์ ทำให้ผู้ใช้บริการสามารถมีปฏิสัมพันธ์ (interactive) กับเนื้อหาข่าวสารที่ได้รับ แล้วมีการสื่อสารกับผู้ส่งสาร ซึ่งก็คือ web master นั่นเอง สอดคล้องกับคำกล่าวของ Alvin Toffler (1990) ในหนังสือ Power Shift ที่ว่า ในยุคคลื่นลูกที่สาม สื่อทำงานอย่างสัมพันธ์และประสานกันเป็นส่วนหนึ่งของระบบใหญ่ ก่อให้รูปแบบสังคมในยุคนี้มีการทำงานร่วมกันและเชื่อมโยงถึงกัน

5.1.2 การแสดงความคิดเห็น (comment) เกี่ยวกับการใช้บริการเว็บไซต์จากผู้ใช้บริการ

การแสดงความคิดเห็นนี้ ผู้วิจัยได้ค้นพบหลายลักษณะ โดยขอนำเสนอเป็น 5 ประเด็นหลัก ๆ ดังนี้

แสดงความชื่นชมและขอบคุณ ผู้วิจัยพบว่าในเว็บไซต์ Intercast ซึ่งผู้เข้ามาใช้บริการส่วนใหญ่เป็นคนไทยจากต่างประเทศจะส่ง E-mail เข้ามาถึงผู้พัฒนาเว็บไซต์ แสดงความชื่นชมที่มีผู้คิดทำรายการเพื่อคนไทยในต่างแดน ขอบคุนที่มีรายการนี้ทำให้รู้สึกใกล้บ้านมากขึ้น ขอบคุนที่ยังมีคนคิดถึงคนไทยที่อยู่ไกลบ้าน

From: thanaphom.suwanrasang <tsuwanra@hotmail.com>
 To: wave@heave.laxley.co.th <wave@heave.laxley.co.th>
 Cc: printarp@usa.net <printarp@usa.net>
 Date: Sun, 22 Jun 2008 0:04
 Subject: hi from outside thailand!

hey I leave what
 this is the first time I have heard from you since
 in so many, but the reason is that I am not in Thailand
 but I am still very great!!
 anyway, when I am in Thailand, I will be in the same group as
 you are
 he doesn't know that I am in the group of the same group as
 he changed
 he is going to be the very proud of you guys
 because he is the one who is our challenge
 many people
 but he is not
 Get the idea, maybe it's not the same as you

ภาพที่ 26

ภาพแสดงจดหมายชื่นชมจากผู้ให้บริการ ในรายการ Hall of Fame

From: Suchada Chuanrattana <schuanru@shriw.depaul.edu>
 To: wave@heave.laxley.co.th <wave@heave.laxley.co.th>
 Date: Sun, 22 Jun 2008 16:25:41 12:47
 Subject: Hello...

This is a first time an party contact the rest of the party. Sorry
 We are close to you, not far from here

Take Care

*** DePaul Online - A Service Provided by
 *** The International Technology Services of
 *** DePaul University

ภาพที่ 27

ภาพแสดงจดหมายขอบคุณจากผู้ให้บริการ ในรายการ Hall of Fame

นอกเหนือจากนั้น ผู้วิจัยยังพบในสมุดเยี่ยมของเว็บไซต์ geocities จาก คุณศิริลักษณ์ เมื่อวันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2542 ว่า “นายเยี่ยมมาก ทำ home page ที่ครอบคลุมหัวข้อที่น่าสนใจของคนไทยแทบจะครบหมดทุกเรื่องเลย แต่น่าจะปรับปรุงเรื่องความยาวของหน้า home page น้อยนะ”

แจ้งผลการรับข้อมูล ทั้งภาพและด้านเสียง พบในเว็บไซต์ InterCast เช่น เสียงดังไป เสียงค่อยไป เสียงสะดุด เสียงขาดหาย หรือภาพวิดีโอเคลื่อนไหวไม่ดี ภาพล่าช้ามาก

สำหรับในเว็บไซด์บางกอกโพสต์ พบว่าผู้ใช้บริการจะแจ้งผลการดึงข้อมูลออกมาอ่านว่าภาพกราฟิกล่าช้า ตัวอักษรไทยอ่านไม่ได้ และค้นพบในเว็บไซด์ geocities แจ้งผลการ down load ข้อมูล จากคุณ Gee เมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน 2541 ว่า

"directory แบ่งเป็นหมวดหมู่ดีแล้ว แต่รู้สึกว่าทุกอย่างจะมารวมกันในหน้าเดียวกันหมด ทำให้เป็นหน้าที่ยาวมาก ๆ ทำให้ช้าในการ load แต่ละครั้ง น่าจะพิจารณาแบ่งแต่ละหมวดหมู่ไปไว้ในหน้าใหม่ต่างหาก หรือใช้ frame ก็ได้ครับ"

และจากคุณการุณ เมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน 2541 ระบุว่า "very difficult to view the guestbook. Please advise me as how best should I do. Thanks"

คำขอร้องต่าง ๆ ผู้วิจัยค้นพบในรายการ Hall of Fame ในเว็บไซด์ InterCast เช่น ขอเพลง ขอให้ส่งข้อความถึงศิลปินคนโปรด ให้กำลังใจ ขอกำลังใจ แสดงความเป็นห่วงชาติบ้านเมือง สอบถาม ขอข้อมูลสถานการณ์ทางเศรษฐกิจของประเทศ

คุณรัฐพร กิตธรรมรัตน์ web master ได้ให้สัมภาษณ์กับผู้วิจัยว่า "ครั้งหนึ่งที่ทีมงานเราประทับใจก็คือ เขา mail มาขอให้เราติดต่อคุณแม่เขา ให้โทรศัพท์เข้ามาในรายการระหว่างที่เรากำลังออกอากาศ โดยเขาจะรอฟังอยู่ที่อเมริกา หรือมืออยู่ครั้งหนึ่งเรานำเพลงกีตาร์ลายไทยมาออกในรายการ ปรากฏว่ามีผู้เข้ามาใช้บริการจากเยอรมันส่ง E-mail เข้ามาขอโน้ตเพลง เพื่อจะนำไปเล่นให้แฟนซึ่งเป็นคนเยอรมันฟังว่า เพลงไทยของเราก็สามารถจะนำเสนอในแนวสากลที่ไพเราะ สร้างความประทับใจได้"

ผู้วิจัยยังพบในเว็บไซด์ geocities ที่มีผู้ใช้บริการขอความร่วมมือมายัง web master เมื่อวันที่ 20 พฤศจิกายน 2541 จาก คุณทิพย์วรรณ ว่า " จากหนังสือพิมพ์ฐานเศรษฐกิจนะคะ ต้องการให้ช่วยประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับงานกอล์ฟการกุศลซึ่งด้วยพระราชทานฯ จัดโดยมูลนิธิ-ฐานเศรษฐกิจฯ มี banner link ด้วยคะ แต่ไม่ทราบจะส่ง E-mail ได้อย่างไร ขอความกรุณาติดต่อกลับด้วยนะคะ"

ให้คำแนะนำ ผู้วิจัยพบว่าในรายการ Hall of Fame ในเว็บไซด์ InterCast มีการแนะนำตัวเอง แนะนำเพื่อน แนะนำวิธีดำรงชีวิตแบบยุค IMF แนะนำการขายเครือข่ายเชื่อมโยง

ข้อมูล แนะนำเรื่องที่ควรนำเสนอ แนะนำการอ่านออกเสียง หรือการสะกดวรรณยุกต์ภาษาไทย

ผู้วิจัยยังพบอีกว่า ในเว็บไซต์ geocities มีการแนะนำ home page ใหม่ จากคุณแป๊ะ เมื่อวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2542 ว่า "ขอชวนนำโฮมเพจนี้เข้าไปลิ้งค์ด้วยนะคะ ที่ VOP จะขอบคุณอย่างยิ่งค่ะ ที่ <http://www.geocities.com/tokyo/springs/7571> ค่ะ เป็นนิตยสารเพื่อนออนไลน์ค่ะ มีเรื่องราวต่าง ๆ มากมายค่ะ และยังเชิญเพื่อน ๆ ตอบคำถามชิงรางวัล และเชิญสมัครเข้าประกวดมิสเพื่อนออนไลน์ 1999 ด้วยนะคะ"

เป็นเวทีให้บ่น ผู้วิจัยพบในเว็บไซต์บางกอกโพสต์ ในคอลัมน์ "Postbag" ซึ่งผู้อ่าน บ่นนักการเมือง และยังพบอีกในเว็บไซต์ Intercast ใน Little Thailand บ่นท้อใจคนไทยไม่ช่วยเหลือกัน บ่นนักข่าวต่างประเทศที่มักเสนอข่าวผิด ๆ เกี่ยวกับเมืองไทยตามสื่อต่าง ๆ ในต่างประเทศมาให้ทราบ หรือแม้กระทั่งบ่นได้ทุกอย่างไม่ว่าจะเป็นสภาพดิน ฟ้า อากาศ สิ่งแวดล้อม ผู้วิจัยยังพบว่าในเว็บไซต์ [geocities.com/tokyo/4737](http://www.geocities.com/tokyo/4737) มีข้อความฝากไว้ใน "สมุดเยี่ยม" บ่นเกี่ยวกับโครงการไทยรักไทย การรณรงค์ไม่มุ่งกระป๋องสิ้นของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อีกด้วย

Kijpang Vithavon, 05:00 PM 9/15/97. Just want you to know

From: "Kijpang Vithavon" <kijpang@vop.psu.edu>
 Organization: Purikang State University
 To: vop@vop.psu.edu
 Date: Mon, 29 Sep 1997 17:32:03 PST
 Subject: Just want you to know
 X-Content-Description: Text "Kijpang Vithavon" <kijpang@vop.psu.edu>
 X-Priority: 1
 Return-Receipt-To: "Kijpang Vithavon" <kijpang@vop.psu.edu>
 Priority: normal

Hi,

I am graduate student in Oregon, USA. I like to give you some news which I am very interested about. It is about the news which WALL STREET JOURNAL printed on Friday 26, 1997. The topic stated about the state about Thai people which is very good. However, the newspaper also interviewed some politician who said that he opposed any support out. He stated that all of his constituents have to come from foreign land.

The reason that I have to tell you because I am very upset about this behavior so I'd like to tell some body who can distribute this good news.

I expect that it will not bothering you.

Thank you.

ภาพที่ 28

ภาพแสดงจดหมายบ่นจากผู้ใช้บริการ ในรายการ Hall of Fame

จากการศึกษาพบว่า การแสดงความคิดเห็นต่าง ๆ ที่ผู้ใช้บริการส่งเข้ามาถึง web master และส่วนใหญ่ได้รับการตอบกลับจาก web master เช่นกัน แสดงให้เห็นถึงการใช้ประโยชน์จากคุณลักษณะเด่นของเว็บไซต์ ซึ่ง Hoffman (1995) ได้เคยให้ความเห็นไว้ว่า การสื่อสารบนอินเทอร์เน็ต นอกจากมีรูปแบบเป็นการสื่อสารแบบผสมแล้ว (multimedia) แล้ว ยังมีลักษณะเป็นการสื่อสารสองทาง ซึ่งอาจเป็นในรูปแบบการสื่อสารระหว่างบุคคลไม่พร้อมกัน (one-to-one asynchronous communication) คือการใช้ E-mail หรือ การสื่อสารพร้อมกัน (synchronous communication) ทั้งแบบ one-to-one ไปจนถึง one-to-many ในลักษณะ chat ซึ่งปรากฏการณ์เหล่านี้นับได้ว่าเว็บไซต์ไทยได้ก่อให้เกิดการประสานสังคมระหว่างผู้คนที่มีความหลากหลายทางภูมิศาสตร์แตกต่างกัน รวมทั้งมีหลากหลายในวัฒนธรรมอีกด้วย

5.1.3 ความต่อเนื่อง (continuity) ในการสื่อสารระหว่างผู้พัฒนาเว็บไซต์และผู้ให้บริการ

เนื่องจากคุณสมบัติของอินเทอร์เน็ตซึ่งเป็นสื่อที่มีพลวัตสูง (dynamic) มีการแข่งขันตลอดเวลา ผู้พัฒนาเว็บไซต์จึงจำเป็นต้องปรับปรุงเว็บไซต์ของตนเองให้มีความน่าสนใจ เพื่อรักษาความต่อเนื่องในการติดต่อสื่อสารระหว่างผู้ให้บริการและผู้ให้บริการ

จากการสืบค้น ผู้วิจัยพบว่า เว็บไซต์บางกอกโพสต์ ซึ่งเป็นเว็บไซต์หนังสือพิมพ์ฉบับออนไลน์ มีภาระกิจประจำวันในการให้ข้อมูลข่าวสารแก่สังคมอยู่แล้ว ดังนั้นการติดต่อสื่อสารกับผู้อ่านจึงเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง เป็นประจำทุกวัน โดยผ่านรูปแบบของการโต้ตอบทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-mail)

เว็บไซต์ InterCast ในรายการ Hall of Fame นั้น เป็นเว็บไซต์ที่ให้ความบันเทิงจากประเทศไทยเต็มรูปแบบ มีกลุ่มผู้ใช้บริการที่แน่นอน ด้วยเป้าหมาย วัตถุประสงค์ และธรรมเนียมใกล้เคียงกัน ดังนั้น การติดต่อสื่อสารจึงกระทำอย่างต่อเนื่องและเกิดปรากฏการณ์เป็นสังคมกลุ่มย่อยขึ้นมา ดังเช่น คุณอุทิศรา อุดมประเสริฐกุล ผู้ดำเนินรายการ ให้สัมภาษณ์ว่า

"มีผู้เข้ามาเยี่ยมเว็บไซต์ของเราบางราย เขียน E-mail เข้ามาคุยเกือบทุกวัน เมื่อกลับมาเยี่ยมเมืองไทยก็จะแวะเข้ามาสวัสดีทักทาย มารู้จักกัน ทานข้าวด้วยกัน บางครั้งก็นำข้อมูลที่น่าสนใจและเป็นประโยชน์ดี ๆ มาฝากที่ทีมงานเราอีกด้วย"

ผู้วิจัยพบว่า ในเว็บไซต์ geocities มีการสื่อสารอย่างต่อเนื่องระหว่างผู้ใช้บริการกับผู้พัฒนาเว็บไซต์ เช่น พลโท กิตติศักดิ์ รัฐ จากเว็บไซต์สายตรงนายกฯ ขวน เขียนเมื่อวันที่ 7 ธันวาคม 2541 ว่า "web site ของคุณจัดทำได้ดีมากครับมีเนื้อหาสาระเป็นประโยชน์กับประชาชนมากที่สุดครับ"

และฉบับวันที่ 8 ธันวาคม 2541 ว่า "ขอชื่นชมในความสำเร็จของ web site นี้ และอยากขอให้ web site ของท่านได้ช่วยประชาสัมพันธ์ web นี้ ด้วยครับ ขอขอบพระคุณล่วงหน้า"

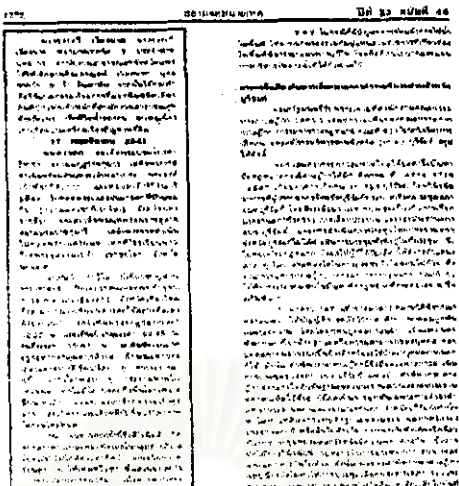
หรือจากคุณศิริ เมื่อวันที่ 22 พฤศจิกายน 2541 กล่าวว่า "ต้องขอชมอย่างแรงในความมานะพยายามนะค่ะ เดี่ยวนี้เล่น internet ทีวี ก็มักจะมานี่ที่ทุกครั้ง เพราะมี web ให้เล่นเยอะมากค่ะ ขอเป็นกำลังใจให้รวบรวม web site ของคนไทยได้เยอะนะค่ะ ปล. บางหน้าเอาทุกอย่างมาใส่รวมกันหมด ทำให้ load ได้ช้า หรือไม่ก็ยาวเกินจนไม่อยากอ่าน อยากขอให้ปรับปรุงในจุดนี้ค่ะ"

จากการศึกษา สรุปได้ว่า โดยปกติการสื่อสารใด ๆ ก็ตาม เมื่อมีการกระทำอย่างต่อเนื่องเป็นเวลานาน ย่อมแสดงให้เห็นว่าผู้คนในสังคมนั้น มีการติดต่อประสานกัน จากสิ่งที่เกิดขึ้นนี้ ทำให้ผู้วิจัยพบว่าความต่อเนื่องในการสื่อสารระหว่างผู้พัฒนาเว็บไซต์กับผู้ใช้บริการเป็นการกระทำที่ชักชวนให้เกิดการประสานเชื่อมโยงสังคมเข้าหาด้วยกัน

5.1.4 การเสนอข่าวสารที่ทันต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในประเทศไทย

ผู้วิจัยได้สืบค้นในเว็บไซต์ไทย เพื่อเทียบเคียงว่ามีการนำเสนอเนื้อหาของเหตุการณ์ในสังคมที่สอดคล้องกับการบันทึกไว้ในหนังสือสยามจดหมายเหตุ ซึ่งเป็นหนังสือบันทึกข่าวสารและเหตุการณ์บ้านเมืองที่เกิดขึ้น ทั้งในด้านข่าวในประเทศ ความเคลื่อนไหวทางการเมือง และข่าวเศรษฐกิจในประเทศ หรือไม่

ผู้วิจัยพบว่า หนังสือสยามจดหมายเหตุได้บันทึกเหตุการณ์ฝนดาวตกลีโอนิดส์ ในช่วงวันที่ 17-18 พฤศจิกายน 2541 ซึ่งในเว็บไซต์บางกอกโพสต์วันที่ 17-18 พฤศจิกายน 2541 มีการนำเสนอข่าวนี้อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งในเว็บไซต์ geocities.com/tokyo/4737 ด้วย ซึ่งมีการนำเสนอเป็นสาระน่ารู้เกี่ยวกับเรื่องฝนดาวตกลีโอนิดส์โดยเฉพาะ

ภาพที่ 29

ภาพแสดงการบันทึกข่าวในสยามจดหมายเหตุ วันที่ 17-18 พฤศจิกายน 2541

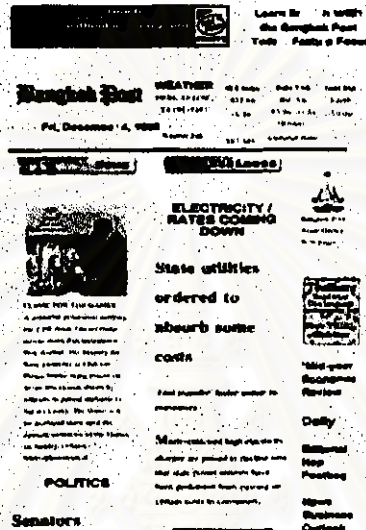

ภาพที่ 30

รูปภาพแสดงการเสนอข่าวใน <http://www.bangkokpost.com>

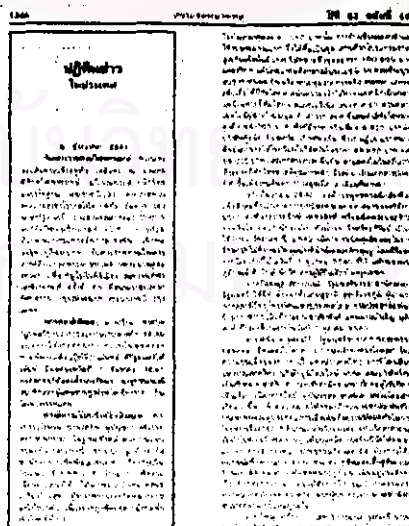
การแข่งขันเอเชียนเกมส์ ครั้งที่ 13 ระหว่างวันที่ 6-20 ธันวาคม 2541 ที่ผ่านมา ผู้วิจัยพบว่า ในเว็บไซต์ไทยได้นำเสนอข่าวความเคลื่อนไหวของการจัดเตรียมความพร้อมเพื่อการแข่งขันในครั้งนี้ เช่น

เว็บไซต์บางกอกโพสต์ เสนอข่าวพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จลง ณ มณฑลพิธี จุดไฟพระฤกษ์จากพระแว่นสุรยกานต์ พระราชมารชานแก่นายพิชัย รัตตกุล รองนายกรัฐมนตรี ประธานคณะกรรมการจัดการแข่งขันกีฬาเอเชียนเกมส์ฯ เพื่อเชิญไปในพิธีเปิดการแข่งขัน กีฬาเอเชียนเกมส์ ครั้งที่ 13 ขณะเดียวกันในเว็บไซต์เดียวกันนี้ก็ได้มีการรายงานข่าวผลการแข่งขัน เอเชียนเกมส์ฯ เป็นระยะ ๆ ทุกวันอย่างต่อเนื่องจนจบงาน

ภาพที่ 31

รูปภาพแสดงการเสนอข่าวเอเชียนเกมส์ใน <http://www.bangkokpost.com>

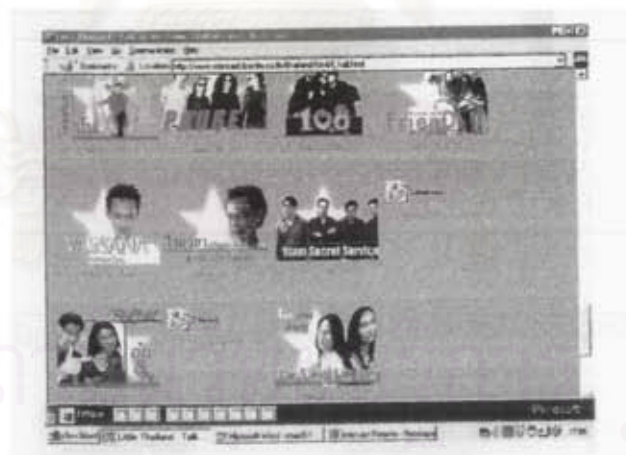

ภาพที่ 32

ภาพแสดงการบันทึกข่าวในสยามจดหมายเหตุ วันที่ 17-18 พฤศจิกายน 2541

สำหรับเนื้อหาที่เสนอในรายการ Hall of Fame ของ Little Thailand ในเว็บไซต์ InterCast นั้น ผู้วิจัยพบว่า การนำเสนอรายการบันเทิงแต่ละเรื่องจะเป็นเรื่องที่กำลังเป็นกระแสในสังคม ผู้คนให้ความสนใจ และศิลปินหรือชิ้นงานบันเทิงนั้น ๆ ส่วนใหญ่กำลังอยู่ในช่วงการทำตลาด จึงมีรายการส่งเสริมการขายครบวงจร ไม่ว่าจะผ่านสื่อสิ่งพิมพ์ สื่อวิทยุ สื่อโทรทัศน์ หรือแม้กระทั่งผ่านแผงเทปทั่วห้องตลาด คุณสุพัชรา วุฒิประเสริฐกุล ผู้ดำเนินรายการและรับผิดชอบด้านการตลาด กล่าวถึงการคัดเลือกตัวศิลปิน หรือชิ้นงานบันเทิงเพื่อนำเสนอในเว็บไซต์นี้ เมื่อวันที่ 14 มกราคม 2542 ว่า

“การเลือกตัวศิลปิน หรือประเด็น หรือชิ้นงานที่จะนำมาพูดคุยกับเพื่อน ๆ บน world wide web นี้ นั้น เราจะพิจารณาความนิยม กระแสฮิตจากประชาชนเป็นสำคัญ หรือไม่ก็ต้องเป็นศิลปินหรือผลงานที่กำลังได้รับส่งเสริมการขาย (Promotion) อยู่ เพราะเราต้องการให้ คนไทยในต่างประเทศได้รับชม รับฟัง รับรู้เท่า ๆ กับคนไทยในเมืองไทย พุดง่าย ๆ คือ ต้องการให้เขา up-to-date นั้นเอง”

ภาพที่ 33

รายการที่กำลังเป็นนิยมของตลาดใน Hall of Fame

แม้กระทั่งการอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐมนตรี 3 กระทรวงในรัฐบาลชวน ระหว่างวันที่ 27 มกราคม - 1 กุมภาพันธ์ 2542 ที่ผ่านมา เว็บไซต์ไทยต่างนำเสนอเกาะติดสถานการณ์ในเรื่องนี้ เช่น เว็บไซต์ geocities.com เสนอผลการอภิปราย โดยเป็นข่าวรายงานผ่านสื่อต่าง ๆ ทุกวัน ขณะเดียวกันในเว็บไซต์บางกอกโพสต์ ผู้วิจัยยังพบอีกว่า มีการเพิ่มหัวข้อ "Current issues in Thailand" โดยนำเสนอข้อเท็จจริง ความเป็นมาของการลงมติยื่นอภิปรายไม่ไว้

วางใจรัฐมนตรีเป็นรายบุคคลของพรรคฝ่ายค้าน ภายใต้หัวข้อเรื่อง "Censure Debate" ดังที่ เด็บบอราห์ ลินตพงษ์ web master ให้สัมภาษณ์กับผู้วิจัยว่า

"Current Issues in Thailand จะนำเสนอเรื่องราวที่เป็นกระแสสังคม ซึ่งเด็บบีเป็นผู้รับผิดชอบเขียนเองในลักษณะนำเสนอเรื่องราวเบื้องหลังข้อเท็จจริงของเหตุการณ์ (background) และมีบางส่วนที่เด็บบีหยิบประเด็นมาจากนักข่าวสายการเมือง เพื่อให้เรื่องปะติดปะต่อกันได้ แต่ทั้งนี้เด็บบีจะไม่ใส่ความคิดเห็นส่วนตัวลงไปหรือแม้กระทั่งว่าวิจารณ์ว่าคนไทยคิดอย่างไร เพราะไม่ได้เขียนเรื่องวิเคราะห์เราต้องการให้คนอ่านซึ่งส่วนใหญ่อยู่เมืองนอก ไม่มีโอกาสติดตามข่าวเมืองไทยทุกวัน สามารถหาอ่านข่าวสารที่ทันต่อสถานการณ์ได้จากคอลัมน์นี้"

ภาพที่ 34

รูปภาพแสดงคอลัมน์ข่าวสารที่ทันต่อเหตุการณ์ใน <http://www.bangkokpost.com>

ภาพที่ 35

รูปภาพแสดงการเสนอข่าวสารทันต่อเหตุการณ์ใน <http://www.bangkokpost.com>

ภาพที่ 36

รูปภาพแสดงการเสนอข่าวที่เป็นประเด็นเกิดขึ้นหลังการอภิปรายไม่ไว้วางรัฐมนตรีเป็นรายบุคคล

จากการศึกษาโดยละเอียด สรุปได้ว่า การที่เว็บไซต์ไทยมีการเสนอเนื้อหาข่าวสารที่ทันต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในประเทศไทย ย่อมส่งผลให้ผู้เข้ามาใช้บริการจากที่ต่าง ๆ สามารถรับรู้เรื่องราวได้ทันท่วงที เสมือนว่าไม่ได้อยู่ห่างไกล ซึ่งในประเด็นนี้ Lasswell (1974) ได้กล่าวถึงบทบาทของสื่อไว้ว่า มีหน้าที่ในการสังเกต ติดตาม เก็บเกี่ยวรวบรวม รายงานข่าวหรือแจ้งข่าวสารที่ควรแก่การสนใจไปสู่สมาชิกในสังคมเพื่อให้ตระหนักถึงภัยอันตรายและมองเห็นช่องทางโอกาสต่าง ๆ ที่มีอยู่ในสังคม

5.2 การขยายฐานของสังคม (social expansion)

อินเทอร์เน็ตได้กลายเป็นประชาคมแห่งใหม่บนโลกที่มีผู้คนมากมายเข้ามาร่วมกิจกรรมกัน และนับวันประชาคมแห่งนี้จะเพิ่มขยายมากขึ้น จนในที่สุดจะมีขนาดใหญ่โตเท่ากับจำนวนประชากรของโลก การศึกษาเกี่ยวกับ บทบาทในการขยายฐานของสังคม (social expansion) ของเว็บไซต์ไทยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้อภิปรายผลค้นพบครอบคลุม 5 ประเด็น คือ การโฆษณา ประชาสัมพันธ์ จำนวนสมาชิก ยอดการขายสินค้าหรือโฆษณา การเพิ่มฐานข้อมูล การขยายเครือข่ายเชื่อมโยงแฟ้มข้อมูล (link) การแข่งขันในตลาดสื่อสารมวลชนและผลด้านการตลาด

5.2.1 การโฆษณา ประชาสัมพันธ์

จากการสืบค้น ผู้วิจัยพบว่า เว็บไซต์ไทยมีการทำประชาสัมพันธ์ผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต และสื่อในช่องทางปกติ เพื่อกระจายข่าวให้คนทั่วไปได้ทราบถึง URL ของเว็บไซต์ และเข้ามา

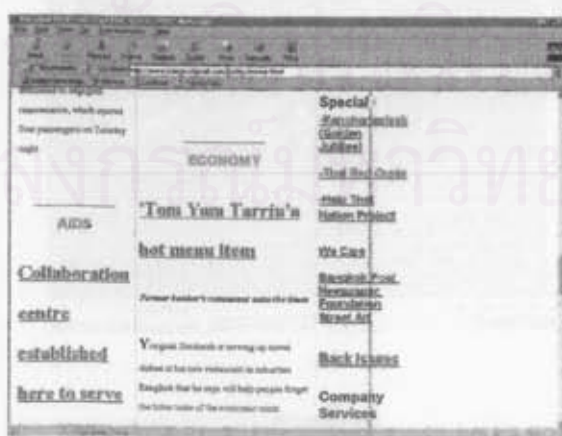
ใช้บริการ อีกทั้งเพื่อภาพลักษณ์ที่ดีขององค์กรตน ส่วนการโฆษณาที่มีการดำเนินการโดยผ่านช่องทางสื่อปกติ และบนอินเทอร์เน็ตโดยใช้วิธีแลกเปลี่ยนการเชื่อมโยงแฟ้มข้อมูลบนเว็บไซต์อื่น (link exchange)

เว็บไซต์บางกอกโพสต์ ผู้วิจัยพบว่า มีการประชาสัมพันธ์ทางหน้าหนังสือพิมพ์ โดยพิมพ์ที่อยู่เว็บไซต์ไว้ได้สารพัดเล็ก ณ มุมบนขวาของหัวหนังสือพิมพ์อีกทั้งมีที่อยู่ของเว็บไซต์ในรูปแบบของ icon ปรากฏบนหน้า home page ของเว็บไซต์หลากหลาย ดังต่อไปนี้

ภาพที่ 37

รูปภาพแสดง URL address ของหนังสือพิมพ์บางกอกโพสต์

ภาพที่ 38

รูปภาพแสดงการ link ออกไปยังเว็บไซต์อื่น ๆ ใน <http://www.bangkokpost.com>

ผู้วิจัยยังพบอีกว่า เว็บไซต์ Intercast มีการโฆษณาประชาสัมพันธ์โดยใช้วิธีนำ icon หรือ ป้ายโฆษณา (Banner advertising) ของเว็บไซต์ไปปรากฏหรือ link ไว้บน home page อื่น ๆ เช่น Loxinfo, Gofnet, Mednet, Job classified เป็นต้น

ในรายการ Hall of Fame พบว่า มีการประชาสัมพันธ์ศิลปินที่จะมาออกรายการก่อนล่วงหน้า 1 อาทิตย์ ทั้งในรูปแบบของการใส่ภาพกราฟิก และการพูดประชาสัมพันธ์ผ่านทางรายการขณะออกอากาศสดอีกด้วย คุณรัฐพร กิตธรรมรัตน์ web master กล่าวไว้เมื่อวันที่ 14 มกราคม 2542 ดังนี้

"เราจะสร้างภาพกราฟิกของศิลปินที่มีคิวมาออกอากาศกับเราไว้ในหน้า home page ล่วงหน้าประมาณ 1 อาทิตย์ เป็นการประชาสัมพันธ์ พร้อมกับเขียนข้อความสะดุดตา เรียกความสนใจจากผู้เข้ามาใช้บริการให้ติดตามรายการของเรา ซึ่งที่ผ่านมาก็ประสบความสำเร็จด้วยดี เนื่องจากมีผู้ใช้บริการส่ง E-mail เข้ามาฝากคำถามถึงศิลปินล่วงหน้าก่อนมากมาย"

คุณสุพัตรา วุฒิประเสริฐกุล ผู้ดำเนินรายการและรับผิดชอบด้านการตลาด กล่าวเสริมว่า "ขณะจัดรายการ เราก็จะพูดประชาสัมพันธ์ผ่านทางรายการออกไปว่า อาทิตย์หน้าขอเชิญพบกับศิลปินคนนี้พลาดไม่ได้และหากใครมีคำถามหรือจะฝากข้อความถึงตัวศิลปินก็สามารถส่ง E-mail มาหาเราได้ที่รายการนี้"

ภาพที่ 39

รูปภาพแสดงการประชาสัมพันธ์ ใน Hall of Fame

เว็บไซต์ geocities นั้น ผู้วิจัยพบว่า มีการใช้ icon เคลื่อนไหว (Animation icon) เขียนว่า New ไว้ด้านท้ายหัวข้อที่เป็นเรื่องที่เพิ่มเติมเข้าไปใหม่ เพื่อเรียกความสนใจจากผู้ใช้บริการเมื่อเปิดเข้าไปอ่าน

ภาพที่ 40

รูปภาพแสดง icon NEW ใน <http://www.geocities.com/tokyo/4737>

การบอกกล่าวเรื่องราวไปสู่มวลชนในวงกว้างบนระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ซึ่งได้แก่ การส่งข่าวประชาสัมพันธ์ การประกาศ การทำกิจกรรมด้านการตลาด เช่น การซื้อขายของบนเว็บไซต์หรือที่เรียกว่า "พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์" การโฆษณา รวมไปถึงการมีส่วนร่วมในกิจกรรมบนเว็บไซต์ อาทิ การตอบแบบสอบถาม การร่วมเล่นเกมส์ ถือได้ว่าเป็นปรากฏการณ์ที่ทำให้สังคมขยาย (social expansion) เพราะกิจกรรมเหล่านี้ส่งผลให้การสื่อสารระหว่างผู้คนกว้างออกไป และยังเพิ่มจำนวนมากขึ้นเรื่อย ๆ อีกด้วย

5.2.2 จำนวนสมาชิก ยอดการขายสินค้าหรือโฆษณาและการเพิ่มฐานข้อมูล

การเติบโตอย่างรวดเร็วของอินเทอร์เน็ต ได้แพร่ขยายเข้าไปในทุกชุมชน ทุกเชื้อชาติ ทุกภาษา ทำให้จำนวนประชาคมอินเทอร์เน็ตเพิ่มขยายขึ้นอย่างมาก และการสื่อสารชนิดนี้ก็ได้ถูกพัฒนาขึ้นเป็นการสื่อสารในเชิงพาณิชย์ หรือเป็นสื่อเสริมเพื่อการตลาดขององค์กร

จากการศึกษาเรื่อง "บทบาทของเว็บไซต์ไทยในกระบวนการประสานสังคม" ในประเด็นที่เกี่ยวกับบทบาทของเว็บไซต์ไทยในการขยายฐานสังคม (social expansion) นี้ผู้วิจัย

พบว่าการเพิ่มขยายจำนวนผู้เข้ามาใช้บริการโดยลำดับ ในเว็บไซต์ Intercast พบว่ามีแบบฟอร์มให้ผู้เข้ามาใช้บริการกรอกเพื่อสมัครเป็นสมาชิกหรือเพื่อร่วมตอบแบบสอบถาม (Poll) ซึ่งผลจากตรงนี้ทางล็อกซอินโฟสามารถรวบรวมฐาน ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม เพื่อนำไปใช้ในเชิงพาณิชย์ในการส่งข่าวสารให้ทราบต่อไปในอนาคต ทั้งยังสามารถรับทราบ รายงานข้อมูลทางสถิติเกี่ยวกับการเข้ามาใช้บริการได้อีกด้วย

ภาพที่ 41

รูปภาพแสดงแบบฟอร์มลงทะเบียนเพื่อเข้าไปดูรายงานทางสถิติใน <http://www.intercast.loxinfo.co.th>

ผู้วิจัยพบว่า ในเว็บไซต์บางกอกโพสต์ ในหน้า home page และหน้า Front page ของ Today's Bangkok Post นั้น ได้รับการเยี่ยมชมและอ่าน (visited) จากผู้อ่านเพิ่มขึ้นเป็นลำดับ นับตั้งแต่มีการเปิดให้บริการเป็นหนังสือพิมพ์ฉบับออนไลน์ โดยแสดงเป็นตารางได้ดังนี้

หน้า Web page	เดือนมีนาคม 2540	เดือนธันวาคม 2541
Home page	97,395 ครั้ง	245,899 ครั้ง
Front page Today's BKK Post	87,126 ครั้ง	221,978 ครั้ง

ภาพแสดงจำนวนครั้งในการเข้ามาอ่านหน้า home page และ Front page ของ Today's Bangkok Post

แผนภูมิที่ 1

กราฟแสดงตัวเลขการเข้ามาอ่านเว็บไซต์ของ <http://www.bangkokpost.com>

เมื่อจำนวนครั้งของแต่ละหน้าข่าวได้รับการอ่านเพิ่มขึ้นเช่นนี้ จึงส่งผลให้เจ้าของสินค้าต่าง ๆ ที่เห็นประสิทธิภาพของสื่อใหม่สนใจมาลงโฆษณาในรูปแบบของป้ายคาดแนวขวาง (banner advertising) บนมุมซ้ายของหน้าจอคอมพิวเตอร์ด้านบน ในหน้า Front page ของ Today's Bangkok Post หรือด้านล่างได้ภาพการ์ตูนในหน้า home page ดังภาพแสดง

ภาพที่ 42

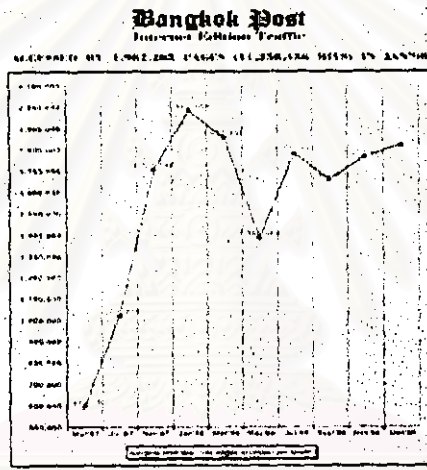
รูปภาพแสดงโฆษณาในรูปแบบของป้ายคาดแนวขวางใน <http://www.bangkokpost.com>

แต่อย่างไรก็ตาม เด็บบอร์ร่าห์ ลินุตพงษ์ ผู้พัฒนาเว็บไซต์มีความเห็นว่า “แนวโน้มของการโฆษณาบนเว็บไซต์ สำหรับเมืองไทยคงต้องใช้เวลาระยะหนึ่ง ขณะนั้นนโยบายของเรา

ก็คือทำเพื่อบริการสาธารณะ (public service) และเพื่อต้องการส่งเสริมภาพลักษณ์ขององค์กรให้ดูดี ทันสมัยและเป็นสากลมากขึ้น"

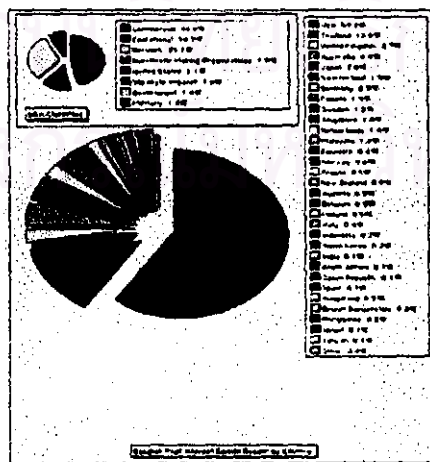
คุณกิตติ ไสววัฒนกุล ผู้จัดการฝ่ายโฆษณาอิเล็กทรอนิกส์ หนังสือพิมพ์บางกอกโพสต์ กล่าวว่า "ที่ผ่านมา ส่วนใหญ่จะเป็นสินค้าแบรนด์สากล (International brand) สินค้าประเภทซอฟต์แวร์คอมพิวเตอร์ หรือเป็นธุรกิจประเภทโรงแรม ท่องเที่ยว ที่สนใจลงป้ายโฆษณาในเว็บไซต์ของเรา เพราะกลุ่มเป้าหมายเราส่วนใหญ่อยู่ต่างประเทศทั้งนั้น"

นอกเหนือจากนี้จำนวนผู้อ่านที่เข้ามาใช้บริการข้อมูลข่าวสารในเว็บไซต์บางกอกโพสต์ ก็ขยายมากขึ้นเช่นกัน ดังกราฟแสดงตัวเลขต่อไปนี้

แผนภูมิที่ 2

กราฟแสดงจำนวนผู้เข้ามาอ่านเว็บไซต์ <http://www.bangkokpost.com>

แผนภูมิที่ 3

แสดงประเทศของผู้เข้าใน <http://www.bangkokpost.com>

เว็บไซต์ Intercast เปิดเว็บไซต์ให้บริการครั้งแรกเมื่อเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2540 จวบจนปัจจุบันมีคนเข้ามาใช้บริการในเว็บไซต์นี้ถึง 10,794,894 ครั้ง ซึ่งถือได้ว่าเป็นการขยายจำนวนคนดูอย่างรวดเร็วในช่วงระยะเวลาแค่ปีเศษที่ผ่านมา

ภาพที่ 43

รูปภาพแสดงตัวเลขผู้เข้ามาเยี่ยมชมเว็บไซต์ <http://www.intercast.loxinfo.co.th>

คุณวิวัฒน์วงศ์ วิจิตรวาทการ กรรมการผู้จัดการ บริษัท ล็อกซ์เลย์ อินฟอร์เมชัน จำกัด ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับเรื่องนี้ว่า

"สื่อชนิดนี้สามารถเก็บสถิติจำนวนคนที่เข้ามาดูรายการได้โดยเป็นตัวเลขจำนวนคนดูจริง ซึ่งต่างจากสื่ออื่น ๆ ที่การวัดผลความนิยมสื่อมาจากการสุ่มตัวอย่าง หรือจากจำนวนการพิมพ์ หรือบางสื่อไม่สามารถวัดคนดูหรือฟังได้เลย ข้อมูลผู้ชมที่ได้ยังแสดง รายละเอียดเกี่ยวกับผู้ที่เข้ามาชม โดยสามารถบอกได้ว่ามาจากประเทศใด อยู่หน่วยงานหรือองค์กรใด เข้ามาดูรายการอะไร บ่อยแค่ไหน ความนิยมแต่ละรายการ และสามารถตรวจสอบได้ทันทีว่าขณะนี้แต่ละรายการมีใครชมอยู่บ้างและเป็นจำนวนคนเท่าใด"

Date & Time This Report was Generated	
Date & Time This Report was Generated	Tuesday, March 02, 1999 - 22:22:24
Refresh	03:01:00 00:00:00 - 03:02:00 23 10 10
Number of Hits for Home Page	2249
Number of Successful Hits for Other Sites	2282
Number of Page Views (Impressions)	22477
Number of User Sessions	1143
New Sessions from Referrals	71.85%
International User Sessions	28.05%
New Sessions of Unknown Origin	31.85%
Average Number of Hits per Day	745
Average Number of Page Views Per Day	1179
Average Number of User Sessions per Day	157*
Average User Session Length	20:09:16

Most Active Countries

This section identifies the top countries of the users of your site by country. The country of the user is determined by the suffix of their domain name. Use the information carefully because this information is based on where the domain name of the visitor is registered, and may not always be an accurate indicator of the actual geographic location of the visitor. (For example, individual visitors will often be seen as coming from the state where their ISP is registered.)

ตารางที่ 1

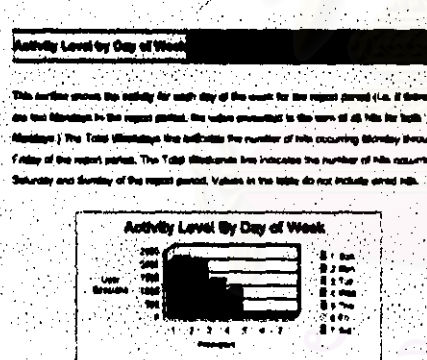
แสดงรายละเอียดของการเข้ามาใน

<http://www.intercast.loxinfo.co.th>

แผนภูมิที่ 4

แสดงประเทศของผู้ที่เข้ามาใน

<http://www.intercast.loxinfo.co.th>

แผนภูมิที่ 5

แสดงวันที่มีผู้เข้ามาใน

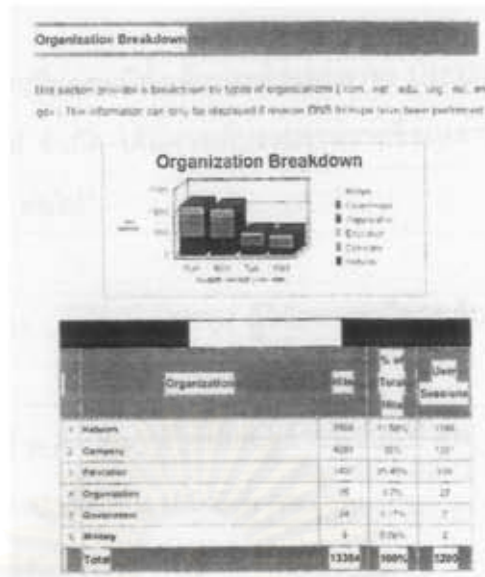
<http://www.intercast.loxinfo.co.th>

Day of Week	Hits	% of Total	Number of Sessions
1 Mon	1000	20.00%	212
2 Tue	1000	20.00%	195
3 Wed	1000	20.00%	120
4 Thu	1000	20.00%	80
5 Fri	0	0%	0
6 Sat	0	0%	0
7 Sun	0	0%	0
Total (Monday-Friday)	5000	100.00%	607
Total (Saturday-Sunday)	1000	20.00%	120

ตารางที่ 2

แสดงตัวเลขผู้เข้ามาในแต่ละวัน ใน

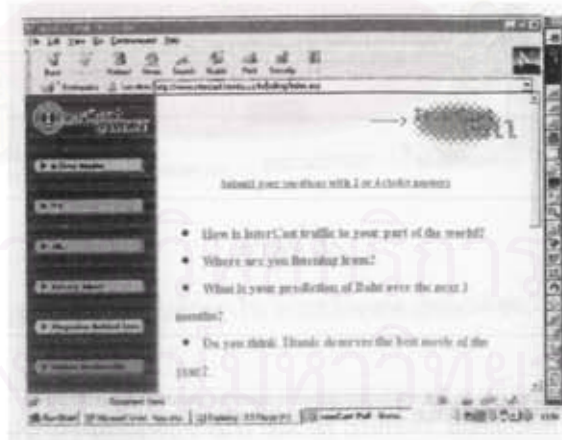
<http://www.intercast.loxinfo.co.th>

แผนภูมิที่ 6

แสดงรายละเอียดองค์กรของผู้ใช้บริการเข้ามาใน <http://www.intercast.loxinfo.co.th>

การเปิดโอกาสให้ผู้เข้ามาใช้บริการเว็บไซต์ Intercast ได้ร่วมตอบแบบสอบถาม (Intercast Poll) ก็เป็นกลยุทธ์หนึ่งในการได้มาซึ่งฐานข้อมูล อีกทั้งทำให้รู้จักกลุ่มเป้าหมายของเว็บไซต์นี้ได้มากขึ้นด้วย

ภาพที่ 44

รูปภาพแสดงการตอบแบบถาม (poll) ใน <http://www.intercast.loxinfo.co.th>

รายการ Hall of Fame ซึ่งได้มีการเผยแพร่ภายใต้เว็บไซต์ Intercast นั้น คุณรัฐพร กิตธรรมรัตน์ web master ให้สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 14 มกราคม 2542 ว่า

“กลุ่มสมาชิกผู้เข้ามาเยี่ยมชมมีทั้งเจ้าประจำและขาจร ประมาณ 400 กว่าคนที่เป็นผู้ฟังประจำ ซึ่งบริษัท แอลเวฟ จำกัด ได้มีการเก็บรวบรวมรายชื่อเหล่านี้เป็นฐานข้อมูลสำหรับสร้างสรรคเป็นกิจกรรมอื่น ๆ ต่อไป”

ในเว็บไซต์ geocities.com/tokyo/4737 ผู้วิจัยพบว่ามีสถิติตั้งแต่

วันที่ 21 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2540 ด้วยยอดผู้เข้าชม 2,826 คน

วันที่ 13 ตุลาคม 2540 เพิ่มเป็น 100,000 คน

วันที่ 8 ธันวาคม 2540 ครบ 200,000 คน

วันที่ 20 มกราคม 2541 เพิ่มจำนวนเป็น 300,000 คน

วันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2541 ครบ 400,000 คน

และ ณ วันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2542 1,620,002 คน

ภาพที่ 45

รูปภาพแสดงจำนวนผู้เข้ามาใน <http://www.geocities.com/tokyo/4737>

ภายในเว็บไซต์นี้ ผู้วิจัยยังพบว่ามีป้ายคาด (banner advertising) หรือ icon โฆษณา หรือเขียนข้อความประชาสัมพันธ์สั้น ๆ ถึงเว็บไซต์ สินค้า บริการ หรือองค์กรต่าง ๆ ป้ายโฆษณาดังกล่าวจะถูกวางตำแหน่งคาดในแนวนอนเป็นระยะ ๆ ระหว่างหมวดข้อมูลต่าง ๆ เช่น ICG Thailand's users center, ศาลานกน้อย, ชมรมเว็บเพจไทย, The Bangkok, ศูนย์รวมผู้ใช้อินเทอร์เน็ตและเว็บไซต์ชาวไทย <http://www.siamclub.com> เป็นต้น

ภาพที่ 46

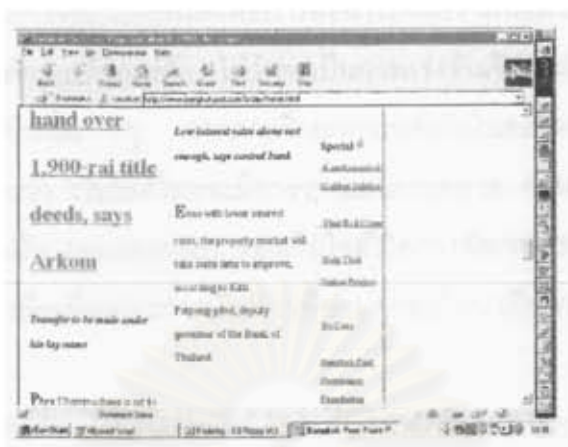
รูปภาพแสดง banner ของ <http://www.geocities.com/tokyo/4737>

การศึกษาบทบาทการขยายฐานสังคม (social expansion) ของเว็บไซต์ไทยในมุมมองของจำนวนสมาชิก ยอดการขายสินค้าหรือโฆษณา การเพิ่มฐานข้อมูลของผู้ใช้บริการ นั้นสรุปได้ว่า เมื่อใดก็ตามที่เกิดปรากฏการณ์รวมตัวของผู้คนในสังคมเป็นกลุ่ม จากกลุ่มย่อยเป็นกลุ่มใหญ่ ซึ่งสามารถวัดได้จากจำนวนสมาชิกที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทำให้ฐานข้อมูลของผู้ใช้บริการเพิ่มขึ้นตามไปด้วย และคนเหล่านั้นสนใจหรือร่วมทำกิจกรรมประเภทเดียวกัน ได้แก่ การเข้าไปดูข้อมูลที่มีการโฆษณา ส่งผลให้มีการซื้อสินค้าเกิดขึ้น ทั้งหมดเหล่านี้กล่าวได้ว่าเว็บไซต์ไทยได้มีบทบาทในการก่อให้เกิดการขยายฐานของสังคมขึ้น

5.2.3 การขยายเครือข่ายเชื่อมโยงเพิ่มข้อมูล (link)

การประชาสัมพันธ์เว็บไซต์หรือการทำให้เว็บไซต์เป็นที่รู้จักในหมู่ประชาคมอินเทอร์เน็ตเป็นเรื่องจำเป็นสำหรับการเข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย เพราะสังคมอินเทอร์เน็ตเป็นสังคมที่กว้างใหญ่ไพศาล หากไม่มีการสื่อสารเพื่อขยายฐานของกลุ่มเป้าหมายแล้ว เว็บไซต์นั้นจะไม่มีทางเป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวางแน่นอน

จากการศึกษาเว็บไซต์ไทย ปรากฏว่า ทุกเว็บไซต์ที่ศึกษามีการเชื่อมโยงให้สามารถเข้าไปยังแฟ้มข้อมูลต่าง ๆ มากมาย ทำให้มีการขยายวงของข้อมูลให้กว้างออกไปในแนวขวาง โดยไม่มีขีดจำกัดภายใต้ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ซึ่งปรากฏการณ์นี้ถือเป็นการขยายฐานสังคมให้กว้างออกไปอย่างรวดเร็ว ทั้งในลักษณะให้บริการสาธารณะ (free link) และเพื่อการค้าโฆษณา (advertising space)

ภาพที่ 47

รูปภาพแสดง link ของ <http://www.bangkokpost.com>

ภาพที่ 48

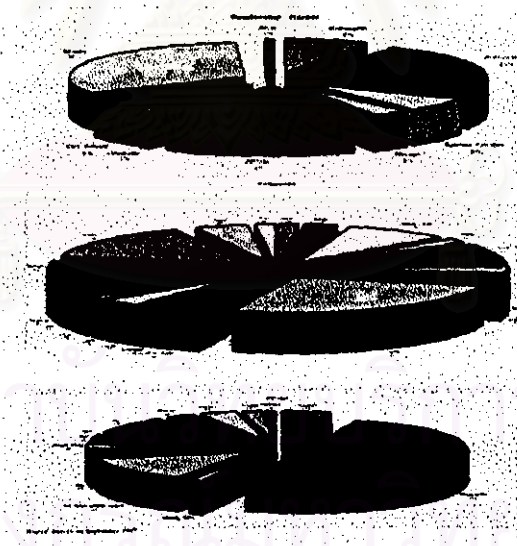
รูปภาพแสดง link ของ <http://www.geocities.com/tokyo/4734>

5.2.4 การแข่งขันในตลาดสื่อสารมวลชน

ด้วยประสิทธิภาพในการสื่อสารที่ยอดเยี่ยม เพราะประกอบด้วย การเชื่อมต่อของเครือข่ายคอมพิวเตอร์ขนาดใหญ่ และเป็นเครือข่ายที่เชื่อมโยงกันทั่วโลก โดยมีมาตรฐานการรับส่งข้อมูลเดียวกันและยังมีความสามารถในการรับส่งข้อมูลได้หลายรูปแบบ ทั้งที่เป็นตัวอักษร ภาพ หรือเสียง รวมทั้งมีประสิทธิภาพสูงในการสืบค้นหาข้อมูลได้รวดเร็ว อินเทอร์เน็ต จึงกลายเป็นช่องทางการสื่อสารที่ทรงพลังอำนาจในทศวรรษนี้อย่างไม่อาจมีใครปฏิเสธได้

ความนิยมในการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการสื่อสารเพิ่มความนิยมขึ้นอย่างสูงสุด เมื่อมีการใช้อินเทอร์เน็ตในด้านธุรกิจการค้า ไม่ว่าจะเป็นการแข่งขันชิงพาณิชย์หรือเพียงเพื่อสร้างภาพลักษณ์ให้กับองค์กรนั้น ๆ จากการศึกษาการแข่งขันในตลาดการสื่อสารมวลชนของเว็บไซต์ไทย ผู้วิจัยพบว่า เว็บไซต์ไทยจะมีการวางแผนการตลาด กำหนดกลุ่มเป้าหมายที่แน่นอน วางตำแหน่งจุดยืน (positioning) ของเว็บไซต์ไว้อย่างชัดเจน ว่า เป็นเว็บไซต์เพื่อข่าวสาร เป็นแหล่งข้อมูล หรือเพื่อสาระการบันเทิง เพื่อคนดูกลุ่มไหน เป็นใคร

ผู้วิจัยยังพบอีกว่า เมื่อเริ่มเผยแพร่เว็บไซต์บางกอกโพสต์บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเมื่อวันที่ 27 มีนาคม พ.ศ. 2539 จนถึงปัจจุบันมีผู้เข้ามาใช้บริการอ่านข่าวสารข้อมูลประมาณเดือนละ 2 ล้านคน ประมาณ 85% เป็นผู้อ่านจากต่างประเทศ ประมาณ 50% เป็นคนไทยที่อาศัยในต่างประเทศ และส่วนใหญ่มาจากประเทศสหรัฐอเมริกา นอกเหนือจากนั้นเป็นชาวต่างประเทศที่อยู่ต่างประเทศและมีความสนใจติดตามข้อมูลข่าวสารจากเมืองไทยผ่านเว็บไซต์ของบางกอกโพสต์

ภาพที่ 49

รูปภาพแสดงรายละเอียดของผู้เข้ามาใน <http://www.bangkokpost.com>

ดังนั้นเว็บไซต์บางกอกโพสต์จึงสามารถกำหนดกลุ่มเป้าหมายของตนได้แน่นอนว่าเป็นกลุ่มนักธุรกิจหรือชาวต่างชาติที่อาศัยอยู่ต่างประเทศต้องการรับทราบข่าวสารความ

เคลื่อนไหวในประเทศไทย กลุ่มคนไทยที่อยู่ต่างประเทศทั่วโลก ซึ่งสนใจข่าวสารบ้านเกิดเมืองนอน และสุดท้าย คือ กลุ่มผู้ใช้อินเทอร์เน็ตภายในประเทศ ซึ่งถือได้ว่าเป็นส่วนน้อย เพราะสามารถหาซื้อหนังสือพิมพ์ได้ตามท้องตลาดทั่วไปอยู่แล้ว สำหรับเนื้อหาที่น่าสนใจก็มีการเปลี่ยนแปลงทุกวันให้ทันต่อเหตุการณ์และสอดคล้องกับความต้องการของผู้คนในสังคมข่าวสาร เมื่อกำหนดกลุ่มเป้าหมายได้ชัดเจนแล้ว ผู้วิจัยยังพบว่าเพื่อเป็นการสร้างความน่าสนใจให้กับเว็บไซต์ และเพื่อเผยแพร่ให้คนทั่วไปได้รับทราบ web master และบรรณาธิการหนังสือพิมพ์บางกอกโพสต์ ได้ใช้พื้นที่มุมขวาของหัวหนังสือพิมพ์ ด้านใต้สารบัญ (index) ขนาดเล็ก พิมพ์ที่อยู่ URL ของเว็บไซต์คือ www.bangkokpost.net เพื่อเป็นการโฆษณาให้ผู้อ่านทราบ ขณะเดียวกันก็เป็นการสร้างภาพลักษณ์ขององค์กรให้ทันสมัย เพื่อสามารถแข่งขันได้กับเว็บไซต์ที่มีลักษณะธุรกิจเดียวกัน ซึ่งจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับการดำเนินธุรกิจสื่อมวลชนในสังคมสารสนเทศ

การแข่งขันตลาดการสื่อสารมวลชน ในเว็บไซต์ InterCast ในส่วนของรายการ Hall of Fame ผู้วิจัยค้นพบว่า ล็อกซอินโฟ ซึ่งเป็นเจ้าของเว็บไซต์มีการทำแผนการตลาดอย่างเป็นขั้นตอน เริ่มตั้งแต่คัดเลือกผู้ร่วมโครงการ ได้แก่บริษัทผู้ผลิตรายการวิทยุและโทรทัศน์ชั้นนำของไทยนำเสนอรายการวิทยุโทรทัศน์ผ่านอินเทอร์เน็ตเป็นครั้งแรกในประเทศไทยสู่สายตาผู้คนทั่วโลกเมื่อเดือนมิถุนายน 2540 การตั้งชื่อเว็บไซต์ก็มีส่วนสำคัญในบอกรัตถูประสงค์ของการให้บริการ คำว่า Inter มีความหมายรวมถึง International, Internet, Interactive มารวมกับคำว่า Broadcast ซึ่งมีความหมายถึง การนำเสนอรายการผ่านอินเทอร์เน็ตไปทั่วโลกแบบสื่อสารสองทาง จึงเป็นที่มาของชื่อเว็บไซต์ InterCast

เว็บไซต์ InterCast ได้รับการเปิดตัวอย่างเป็นทางการผ่านทางช่องทางสื่อปกติและปรากฏ ในหน้า home page ของล็อกซอินโฟ รวมไปถึงการประชาสัมพันธ์ในรายการวิทยุของเครือข่าย The Nation, การร่วมสนุกในรายการวิทยุ โดยดีเจคลื่นต่าง ๆ ในเครือข่าย A-time media ของบริษัทแกรมมี่ เอ็นเตอร์เทนเมนท์ จำกัด (มหาชน) และปรากฏในหน้าจอโทรทัศน์เมื่อมีรายการโทรทัศน์ที่เข้าร่วมโครงการอย่างเป็นทางการ ออกอากาศทางสถานีในช่องทางปกติ เช่น วิค 07 รายการเจาะใจ รายการจันทร์กระจ่างฟ้า รายการถอดรหัส ฯลฯ เป็นต้น

หลังจากนั้นได้มีการผลิตรายการที่เป็นสาระและเกร็ดความรู้ รวมไปถึงรายการบันเทิงสำหรับคนไทยที่อาศัยในต่างประเทศโดยเฉพาะ ภายใต้ชื่อโครงการว่า Little Thailand ซึ่งนำ

เสนอความรู้ทางศาสนา วิธีการนั่งสมาธิ แนะนำวิธีทำอาหารไทยโดยใช้วัตถุดิบที่หาได้ในต่างประเทศ การเล่านิทานก่อนนอน ศิลปกรรมของไทย รวมไปถึงเพลงไทย (Hall of Fame)

จากการศึกษาในรายละเอียดของรายการ Hall of Fame ซึ่งนำเสนอศิลปินไทยและเพลงไทย ผู้วิจัยพบว่า การนำเสนอเนื้อหาที่สดใหม่ ทันสมัย และยังอยู่ในความนิยมของกลุ่มเป้าหมายที่เข้ามาชมเว็บไซต์ รวมไปถึงคุณภาพผู้ดำเนินรายการ ความเป็นมืออาชีพในการจัดรายการ รวมไปถึงการให้คำแนะนำต่าง ๆ และคุณภาพด้านเทคนิคเช่น เสียง สัญญาณขณะรับฟังรายการถือเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้เว็บไซต์ได้รับความนิยมอย่างต่อเนื่อง

สำหรับเว็บไซต์ geocities นั้น เนื่องจากผู้วิจัยมีข้อจำกัดในการเข้าถึงแหล่งข้อมูลที่เป็น web master จึงศึกษาจากประกาศพยานเท่าที่จะสามารถสืบค้นได้บนอินเทอร์เน็ต และใช้การ สังเกต รวมทั้งลักษณะแวดล้อมประกอบในการอภิปรายผลการวิจัย ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการคัดเลือกและการกำหนดวาระของเนื้อหาเพื่อการแข่งขันในตลาดการสื่อสารมวลชนนี้ ผู้วิจัยพบว่า เว็บไซต์ geocities ใช้กลยุทธ์ด้านปริมาณ กล่าวคือ เป็นแหล่งรวบรวมเว็บไซต์ไทยต่าง ๆ ของเมืองไทย ซึ่งแต่ละเว็บไซต์จะมีการทำข้อมูลให้ทันสมัยต่อเหตุการณ์อยู่ตลอดเวลา มีการปรับเปลี่ยน หรือนำเสนอเว็บไซต์ใหม่ ๆ อยู่เสมอ จึงเป็นปัจจัยหลักในการดึงดูดให้ผู้สนใจเรื่องราวทั่ว ๆ ไปของเมืองไทยเข้ามาใช้บริการอย่างมากมาย และสม่ำเสมอ

จากการศึกษา สรุปได้ว่าสาเหตุสำคัญที่ทำให้เว็บไซต์ไทยทั้ง 3 มีการกำหนดจุดยืน (positioning) ของตนเองอย่างชัดเจน และนำเสนอเว็บไซต์โดยผ่านกระบวนการส่งเสริมด้านการตลาดทุกรูปแบบก็เพื่อหวังผลสำเร็จทางด้านจำนวนผู้เข้ามาใช้บริการหรือเยี่ยมชมเว็บไซต์นั่นเอง ซึ่งสามารถกล่าวได้ว่า ผลพวงของกิจกรรมดังกล่าวทำให้เกิดการขยายฐานของสังคมให้กว้างออกไป (social expansion)

5.2.5 ผลทางการตลาด

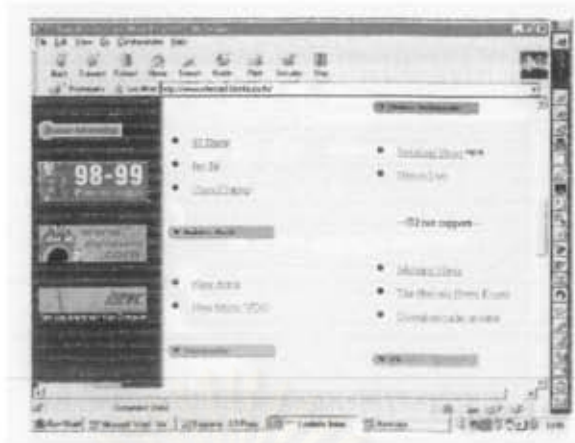
เป็นที่ยอมรับกันในปัจจุบันว่า อินเทอร์เน็ตได้ก้าวเข้ามามีอิทธิพลกับสังคมในวงกว้างขึ้น เพราะเป็นตัวแทนของการสื่อสารระดับสากล ความยิ่งใหญ่ของสื่อนี้อยู่ที่รูปแบบการสื่อสารที่ครอบคลุม ไม่ว่าจะเป็นภาพกราฟิกที่สวยงามสมจริง การให้รายละเอียดในด้านข้อความได้อย่างเต็มที่และสามารถโต้ตอบกันได้ทันที สะดวกรวดเร็ว ไร้ปัญหาเรื่องระยะทาง ทั้งยังไม่ต้องลงทุนมาก จึงกลายเป็นสื่อที่ “ใหญ่กว่าและดีกว่า” (Bigger & Better) และแทบทุกองค์

กรก็อยากสร้างชื่อเสียงภาพลักษณ์ของตนให้เป็นที่รู้จักบนเว็บไซต์ เนื่องจากมีความคุ้มค่ามากกว่าการลงทุน

ผู้วิจัยพบว่าเว็บไซต์ไทยที่ศึกษา ต่างก็นำคุณสมบัติด้านการสื่อสารสองทางของ World Wide Web มาใช้สำหรับดำเนินกิจกรรมทางการตลาด ซึ่งได้แก่การประชาสัมพันธ์ ภาพลักษณ์องค์กรเป็นอันดับแรก รวมไปถึงการใช้กลยุทธ์พื้นฐานสมาชิกด้วยการกรอกแบบฟอร์มอิเล็กทรอนิกส์สมัครเข้ามาเป็นสมาชิกหรือการร่วมตอบแบบสอบถาม (Poll) นอกจากนี้ ยังพบอีกว่า มีการทำธุรกรรมพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (electronic commerce) รวมไปถึงการเพิ่มรายได้จากการขายพื้นที่โฆษณาบนเว็บไซต์อีกด้วย

กิจกรรมดังกล่าวที่เกิดขึ้นบนอินเทอร์เน็ต สอดคล้องกับแนวคิดของ เสรี วงษ์มณฑา กล่าวไว้ใน “การส่งเสริมการขาย” (2541) ว่า “แนวโน้มการตลาดและการส่งเสริมการขายใน ศตวรรษที่ 21 จะให้ความสำคัญที่การสร้างความสัมพันธ์กับผู้บริโภคอย่างต่อเนื่อง โดยการจัดการส่งเสริมการขายระยะยาวร่วมกับการใช้การตลาดเพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดี (relationship marketing) การเพิ่มความสำคัญเรื่องภาพพจน์ (The rise of image) การเพิ่มความสำคัญในการบริการมากขึ้น (The rise of service) ใช้การสื่อสารการตลาดแบบครบวงจร [Integrated marketing communication (IMC)] และการตลาดทางไกล (telemarketing) จะเติบโตขึ้น มีการใช้การตลาดแบบที่ผู้ซื้อสามารถติดต่อสื่อสารกับคอมพิวเตอร์ (interactive) โดยการใช้อินเทอร์เน็ตในการให้บริการข้อมูลข่าวสาร รับสั่งซื้อสั่งจอง หรือสอบถามข้อมูลก่อนตัดสินใจซื้อสินค้าหรือบริการ”

คุณพิชาย ชื่นสุขสวัสดิ์ บรรณาธิการหนังสือพิมพ์บางกอกโพสต์ กล่าวว่า “หนังสือพิมพ์บางกอกโพสต์ฉบับออนไลน์ นับเป็นเครื่องมือในการช่วยเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันใน สังคมข่าวสารให้กับบางกอกโพสต์ได้อีกทางหนึ่ง ทั้งในแง่ของการสร้างภาพลักษณ์ที่ทันสมัย และในแง่ของการเพิ่มโอกาสในการสร้างรายได้ให้กับองค์กร”

ภาพที่ 50

รูปภาพแสดง Banner ของ <http://www.intercast.loxinfo.co.th>

นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังพบว่า มีปรากฏการณ์การซื้อขายของเกิดขึ้น ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าเป็นกิจกรรมด้านการตลาดที่เกิดขึ้นในเว็บไซต์ Intercast โดยเปิดธุรกิจขายเพลงผ่านอินเทอร์เน็ต (electronic commerce) ให้ผู้ใช้บริการซึ่งส่วนใหญ่เป็นคนไทยในต่างประเทศ สามารถสั่งซื้อเพลงของค่ายเพลงเบเกอรี่มิวสิก ด้วยการชำระเงินบนอินเทอร์เน็ตผ่านบัตรเครดิต เมื่อได้รับอนุมัติวงเงินจากธนาคารแล้ว ผู้ซื้อก็สามารถที่จะ download เพลงที่สั่งซื้อลงในเครื่องคอมพิวเตอร์ของตนเองได้เลย กิจกรรมดังกล่าวนี้เป็นความร่วมมือระหว่างเบเกอรี่มิวสิก ล็อกอินโฟ และบริษัท แอลเวฟ จำกัด ผู้สร้างสรรครายการ Little Thailand

คุณอารยา จันทร์เจริญสิน ผู้อำนวยการฝ่ายการขายและการตลาด บริษัท ล็อกอินโฟเมชั่น จำกัด กล่าวในงานแถลงข่าวแนะนำธุรกิจซื้อขายเพลงผ่านอินเทอร์เน็ต ในข่าวหนังสือพิมพ์เดลินิวส์, วันที่ 5 พฤษภาคม 2541 ว่า

"การจำหน่ายเพลงผ่านอินเทอร์เน็ตนี้จะให้ความสะดวกกับผู้ซื้อ สามารถดาวน์โหลดเพลงที่ต้องการได้ทันที โดยไม่ต้องรอการจัดส่ง เพลงที่ดาวน์โหลดนี้จะอยู่ในรูปของ MPEG File ซึ่งเป็นการบีบอัดข้อมูลเสียงให้มีขนาดเล็กลง ใช้พื้นที่เพียง 3 เมกะไบต์ต่อ 1 เพลง ส่วนเพลงที่ผ่านขั้นตอนการจ่ายบัตรเครดิตเรียบร้อยแล้ว จะสามารถดาวน์โหลดเพลงไปใส่ในฮาร์ดดิสก์แล้วเปิดฟังได้ทันที"

ภาพที่ 51

รูปภาพแสดงการซื้อขายเพลงบนอินเทอร์เน็ต ใน <http://www.intercast.loxinfo.co.th>

จากการศึกษา สรุปได้ว่า อุตสาหกรรมด้านการตลาดที่เกิดขึ้นบนอินเทอร์เน็ต คือ ผลจากความก้าวหน้าของการสื่อสารไร้พรมแดนบนระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ในช่วงรอยต่อระหว่างศตวรรษที่ 21 ทำให้ตลาดเปิดกว้างกลายเป็นตลาดโลกาภิวัตน์ ฉะนั้นการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของคนยุคปัจจุบัน จึงไม่ถูกจำกัดอยู่ในสังคมเฉพาะกลุ่มอีกต่อไป หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งว่า เมื่อตลาดเปิดกว้างมากขึ้น ข้อมหมายว่า สังคมแต่ละแห่งก็เปิดกว้างในการรับรู้ข้อมูลมากขึ้นตามไปด้วย

5.3 การถ่ายทอดวัฒนธรรม (cultural transmission)

ในการศึกษาบทบาทในการถ่ายทอดวัฒนธรรมของเว็บไซต์ไทย ประเด็นหนึ่งที่ผู้วิจัยต้องการตรวจสอบคือ เนื้อหาที่น่าเสียดสอคล้องกับทิศทางการรณรงค์วัฒนธรรมไทย ที่มีขอบข่ายเนื้อหาทางวัฒนธรรมรวมทั้งสิ้น 11 ข้อ ซึ่งกำหนดโดยสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ประจำปี 2537 หรือไม่

5.3.1 การเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทยตามกรอบแนวทางการรณรงค์วัฒนธรรมไทย

จากการสืบค้นและนำไปเทียบเคียงกับกรอบแนวทางการรณรงค์ทางวัฒนธรรม พบว่า ข้อมูลที่น่าเสียดสอมีเนื้อหาให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความเป็นไทย ทำให้ผู้เข้ามาใช้บริการเกิดความเข้าใจระลึกถึงและตระหนักในคุณค่าของความเป็นไทยโดยปรากฏข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ

ชนบธรรมเนียมประเพณีไทยหรือวิถีชีวิตไทยและมีการนำเสนอทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
 ในประเด็นนี้ผู้วิจัยได้แยกนำเสนอข้อค้นพบออกเป็น 11 หัวข้อตามกรอบแนวทางการรณรงค์ทาง
 วัฒนธรรม ดังนี้

1. ภาษาไทย ผู้วิจัยพบในเว็บไซต์ geocities เท่านั้นที่มีการใช้ภาษาไทยทั้งหมด ตั้งแต่
 หน้า home page จนถึงเนื้อหาภายใน สำหรับเว็บไซต์ InterCast พบว่าหน้า home
 page ใช้ภาษาอังกฤษ เมื่อ surfing เข้าไปในแต่ละหน้าของพันธมิตรของเว็บไซต์นี้
 พบว่าเนื้อหาส่วนใหญ่เสนอเป็นภาษาไทย เช่น ITV, รายการโทรทัศน์โดยเจเอสแอล,
 รายการวิทยุเครือข่ายเอไอเอ็มมีเดีย, รายการของ Little Thailand ฯลฯ ในส่วนของ
 เว็บไซต์บางกอกโพสต์นั้น ผู้วิจัยพบที่มีการสอนภาษาไทยโดยใช้สื่อ CD-Rom เป็น
 สื่อการเรียนการสอนสำหรับชาวต่างชาติที่สนใจเรียนภาษาไทย แต่ในส่วนของเนื้อหา
 ของเว็บไซต์นั้น มีการนำเสนอเป็นภาษาอังกฤษทั้งหมด เนื่องจากข้อความส่วนใหญ่
 ได้นำมาจากต้นฉบับที่เป็นหนังสือพิมพ์รายวันภาษาอังกฤษ

ภาพที่ 52

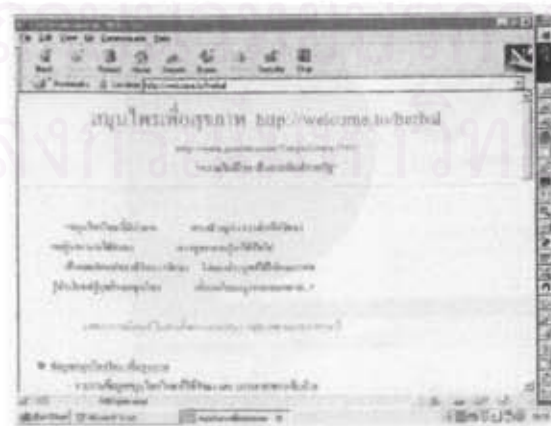
รูปภาพแสดงภาษาที่ใช้ ใน <http://www.geocities.com/tokyo/4737>

ภาพที่ 53

รูปภาพแสดงการสอนภาษาไทย ใน <http://www.bangkokpost.com>

2. วิถีชีวิตและภูมิปัญญาคนไทย พบในเว็บไซต์บางกอกโพสต์ เสนอข่าวเกี่ยวกับการปลูกผักปลอดสารพิษ เพื่อส่งเสริมให้คนไทยหันมาสนใจสุขภาพมากขึ้น หรือเรื่องการปลูกข้าวเพื่อเศรษฐกิจพอเพียง นอกเหนือจากนั้นยังพบในเว็บไซต์ geocities เสนอสารพันความรู้ สู่วิกฤต เศรษฐกิจไทย เช่น การเกษตรเพื่ออาชีพ การทำอาชีพเสริม การเลี้ยงสัตว์ และวิทยาการพื้นบ้านอื่น ๆ ทั้งนี้เพื่อถ่ายทอดและเผยแพร่แนวทางประเพณีปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม อีกทั้งมีการเสนอเรื่องสมุนไพรไทยเพื่อสุขภาพ เพื่อให้ผู้สนใจได้ศึกษาค้นคว้า ดังบทพระราชนิพนธ์ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ที่ web master ได้เชิญเชิญมาไว้ในเว็บไซต์ดังนี้ "สมุนไพรไทยนี้มีค่ามาก พระเจ้าอยู่หัวทรงฝากให้รักษา แต่อย่าตายอายุใช้กันมา ควรดูแลสุขภาพ รู้ค่าใช้สืบไป เป็นเอกลักษณ์ของชีวิตควรศึกษา วิจัยยาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสม รู้ประโยชน์รู้คุณโทษสมุนไพร เพื่อคนไทยอยู่รอดตลอดกาล"

ภาพที่ 54

รูปภาพแสดงข้อมูลสมุนไพรไทย ใน <http://www.geocities.com/tokyo/4737>

3. วิถีครอบครัวและชุมชนไทย การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมเผยแพร่ ถ่ายทอดอนุรักษ์และแลกเปลี่ยนความรู้ความคิดเพื่อสร้างความเข้มแข็งมั่นคงของสถาบันครอบครัวและสถาบันอื่น ๆ ในชุมชนไทย พบในเว็บไซต์ geocities ซึ่งมีกรนำเสนอมูลในลักษณะการรณรงค์ให้คนไทยรักชาติ ซึ่งนำเสนอออกมาในช่วงที่ชาติบ้านเมืองกำลังอยู่ในภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจอย่างรุนแรงในปี 2540 มีการเชื่อมโยงเว็บไซต์ "รักไทยให้ถูกทาง" หรือแปลเป็นภาษาอังกฤษว่า "Do it right for Thailand" เพื่อสร้างความเป็นชาตินิยม ให้คนไทยในต่างแดน หรือในเมืองไทยมีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย ร่วมใจกันซื้อสินค้าที่ผลิตในประเทศไทย เพื่อเงินทองจะได้ไม่รั่วไหลออกนอกประเทศหรือแม้กระทั่งโครงการรณรงค์ฝากคอลล์การ์ดและทองช่วยชาติโดยหลวงตามหาบัว

ภาพที่ 55

รูปภาพเว็บไซต์โครงการช่วยชาติโดยหลวงตามหาบัวใน <http://www.geocities.com/tokyo/4737>

ภาพที่ 56

รูปภาพโครงการรักไทยให้ถูกทาง ใน <http://www.geocities.com/tokyo/4737>

4. ขนบธรรมเนียมและประเพณีไทย เนื่องจากสิ่งดั้งเดิมของไทยถูกละเลย ถูกนำไปใช้อย่างไม่ถูกไม่ควร ด้วยความไม่เข้าใจความหมายและเนื้อหาของประเพณี ประกอบกับการเข้าไม่ถึงคุณค่าของแบบแผนดั้งเดิม บางอย่างกลายเป็นเรื่องล้าสมัย จากการสืบค้นโดยละเอียดพบว่า ในเว็บไซต์บางกอกโพสต์ได้เสนอเรื่องความเชื่อในพิธีกรรมการปลูกข้าวของไทย ว่านอกจากปัจจัยของธรรมชาติ เช่น ดินฟ้าอากาศแล้ว ชาวนาไทยยังมีความเชื่อว่าพระแม่โพสพหรือพระแห่งเมล็ดข้าว เป็นอีกปัจจัยหนึ่งในการช่วยลดบันดาลให้การปลูกข้าวในปีนั้นเจริญเติบโตงอกงาม นับได้ว่าเป็นการเผยแพร่เนื้อหาเพื่ออนุรักษ์ ถ่ายทอด สืบทอดประเพณีความเชื่อของคนไทยในระดับท้องถิ่น

5. การแต่งกายแบบไทย ได้แก่การเสนอเนื้อหาเชิญชวน ส่งเสริมคนไทยให้เกิดความนิยมในการแต่งกายแบบไทย เหมาะสมกับกาลเทศะ เห็นคุณค่าผลิตภัณฑ์เครื่องนุ่งห่มของไทย มีความภาคภูมิใจ ส่งเสริมตีพิมพ์ผลการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการอนุรักษ์และพัฒนาผ้าไทย ให้มีเอกลักษณ์โดดเด่นในการแข่งขันกับตลาดโลกได้ จากการศึกษาโดยการสืบค้นในเว็บไซต์ ผู้วิจัยพบว่า home page ของเว็บไซต์บางกอกโพสต์ ได้นำเสนอเป็นภาพการ์ตูนในเมืองใหญ่ ซึ่งสามารถเห็นวิถีคนเมือง ทั้งในการแต่งกายแบบไทยสากล ได้แก่การใส่เสื้อผ้าชุดปกติสากลของคนเมืองหลวง รวมไปถึงถึงการแต่งกายของเด็กนักเรียนที่กำลังเดินข้ามถนน และแม่ค้าขายของริมถนน

ภาพที่ 57

รูปภาพการ์ตูนในหน้า home page ของเว็บไซต์บางกอกโพสต์

6. ศิลปกรรมแบบไทย ศิลปกรรมที่แสดงออกในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งวรรณศิลป์ ทัศนศิลป์ การปลูกฝังและถ่ายทอดอย่างเป็นระบบ ให้สามารถเข้าถึงคุณค่าทางศิลปะของไทย เช่น เพลงไทยเดิม การละเล่น การดนตรี ผู้วิจัยพบในเว็บไซต์บางกอกโพสต์ ว่า มีการเสนอสารคดีศิลปวัฒนธรรม (Art & Culture) ในส่วนของ Outlook ทุกวันพุธ สำหรับเว็บไซต์ Intercast ในรายการ Hall of Fame นั้นพบว่ามี การเผยแพร่เรื่องราว ความงามทางดนตรีไทย ที่ได้รับการถ่ายทอดในกิตติารลยาไทย พร้อมกับมีการ สัมภาษณ์ศิลปินที่เป็นผู้นำเพลงไทยมาเรียบเรียงทำนองใหม่ให้เข้ากับยุคสมัยเพิ่ม ความเป็นสากลแต่ยังคงรักษาความเป็นไทยไว้

คุณวรรณา หลืออาภรณ์ กรรมการผู้จัดการ บริษัท แอลเวฟ จำกัด ให้สัมภาษณ์ว่า "เราผลิตรายการนี้ขึ้นมาโดยเฉพาะ เพื่อเป็นบริการสาธารณะ (community service) สำหรับคนไทยจากทุกมุมโลก รวมทั้งชาวต่างชาติที่ชื่นชอบความเป็นไทยหรือมีความ เป็นไทยอยู่ในหัวใจ เพื่อเชื่อมโยงให้กลุ่มคนเหล่านี้ได้เข้ามาใกล้ชิดกันและรับรู้เรื่องราว ชาติ ๆ ในแง่มองต่าง ๆ จากเมืองไทยทุกวัน"

ขณะเดียวกัน คุณรัฐพร กิตธรรมรัตน์ web master ได้ให้สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 14 มกราคม 2542 ว่า "รายการอื่นเรามีเนื้อหา (content) อยู่แล้ว แต่สำหรับรายการของ เรา呢 ผลิตขึ้นใหม่เลย เพื่อคนไทยในต่างแดน เช่นเวลานึกถึงอังกฤษ ก็มี China Town, ในโตเกียวมี Little Tokyo ฉะนั้นเราก็เลยคิดว่าน่าจะทำ Little Thailand ขึ้น ในเว็บไซต์ Intercast ตอนแรกที่ทำก็ไม่คาดหวังผลการตอบรับ (feedback) เท่าไหร่ และไม่ได้กำหนดว่าข้อมูลเนื้อหา น่าจะออกมาในรูปแบบไหน เพียงแต่ทีมเราเอา ประสบการณ์ที่ไปจำเรียนเมืองนอกกันมาว่า ตอนที่เราไปเรียนต่างประเทศ เราอยากรู้ อะไรบ้าง เราโหยหาอะไร เด็กไทยที่เกิดและเติบโตเมืองนอกน่าจะรับรู้ อะไรเกี่ยวกับ บ้านเมืองของเขาบ้าง เราจึงผลิตรายการเมนูอาหาร (Spice Cafe) การฝึกนั่งสมาธิ เล่านิทานก่อนนอนซึ่งเป็นนิทานไทยร่วมสมัยและมีเพลงไทยประกอบไม่ใช่เด็กพวกนี้ รู้จักแต่ซินเดอเรลล่า หรือฟีน็อคคลีโอ เท่านั้น"

ในแปลงนาสาธิตของมูลนิธิศิลาปาชีพ และชาวพระกระแสดจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงให้กำลังใจพร้อมเตือนสตินักกีฬาพิการชาวไทยให้มีน้ำใจเป็นนักกีฬา ในการแข่งขันกีฬาคนพิการแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 7 ระหว่างวันที่ 10-16 มกราคม 2542 อีกทั้งมีการเสนอข่าวหลวงพ่อดุจดอนพลาพรเนื่องจากหลุดเลือดในหัวใจตีบ เนื่องจากท่านเป็นที่เคารพนับถือของคนไทยโดยทั่วไป ชาววัดพระธรรมกายจัดตั้งเครือข่ายถึง 30 สาขาทั่วโลก และเสนอข่าวการเสด็จพระราชดำเนินของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ และสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถในการวางพวงมาลา เนื่องในวันสมเด็จพระเจ้าตากสิน เมื่อวันที่ 28 ธันวาคม 2541

ภาพที่ 58

รูปภาพรายงานข่าวเกี่ยวกับวัดพระธรรมกายใน <http://www.bangkokpost.com>

นอกเหนือจากนั้น ยังพบอีกว่าทุกเว็บไซต์มีการเชื่อมโยง (link) ไปยังเว็บไซต์ที่เสนอเรื่องเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ เช่นในเว็บไซต์บางกอกโพสต์ มี link ไปยังเว็บไซต์กาญจนภิเษก (SPECIAL-Kanchanapisek) ซึ่งเสนอข้อมูลพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในวาระฉลองกาญจนภิเษกครบรอบ 50 ปีแห่งการครองสิริราชสมบัติ สำหรับเว็บไซต์ InterCast ได้จัดให้มีหน้าพิเศษเพื่อส่งข้อความถวายพระพรพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในวโรกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา วันที่ 5 ธันวาคม

8. วัฒนธรรมกับการท่องเที่ยว การดำเนินธุรกิจท่องเที่ยวที่มุ่งแสวงหาเงินเป็นสำคัญ ได้ก่อให้เกิดปัญหามลภาวะทางวัฒนธรรมหลายอย่าง วิธีชีวิตของชุมชนพลัดถิ่นจนปรับตัวไม่ทัน ปัญหาอาชญากรรม สิ่งเสพติด การล่วงเกินทางเพศ ปัญหาโลภณีย์ ปัญหาโรคเอดส์แพร่ระบาดอย่างรุนแรง การขอความร่วมมือจากทุกหน่วยงานที่

เกี่ยวข้องให้เข้าใจคุณค่าและตระหนักในสาระสำคัญของวัฒนธรรมไทย รณรงค์ส่งเสริม สนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมที่เป็นวัฒนธรรมอันดีงามของไทยเพื่อสร้างภาพลักษณ์และความประทับใจในคุณค่าของวัฒนธรรมให้ปรากฏแก่นักท่องเที่ยว ผู้วิจัยพบว่าเว็บไซต์บางกอกโพสต์ได้เสนอเรื่องเกี่ยวกับเครื่องบินดินเผา ซึ่งเป็นวัฒนธรรมเก่าแก่ของชุมชนมอญ ที่เกาะเกร็ด จ.นนทบุรี เพื่อรณรงค์ในปีท่องเที่ยวไทย หรือเสนอข่าวประเพณีการแข่งขันวิ่งควายที่ จ. ชลบุรี

9. วัฒนธรรมกับการพัฒนา การพัฒนาประเทศที่มุ่งหวังสร้างความเจริญด้านวัตถุเป็นหลัก ทำให้เกิดการละเลยต่อความเจริญทางด้านจิตใจ ชาวไทยเป็นจำนวนมากทั้งที่อยู่ในประเทศไทยและต่างแดนตกเป็นทาสของเงินตราและวัตถุ ทำให้เสียสมดุลในระดับบุคคลและระดับสังคม ชุมชนอ่อนแอและแตกสลาย จึงควรส่งเสริมสนับสนุนให้หน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาให้ตระหนักในคุณค่าความสำคัญของวัฒนธรรมไทย เน้นการพัฒนาที่ยั่งยืนเพื่อให้เกิดดุลยภาพระหว่างมนุษย์ สังคมและสิ่งแวดล้อม ในประเด็นนี้ผู้วิจัยพบในการเสนอข่าวของเว็บไซต์บางกอกโพสต์เกี่ยวกับงานแสดงสินค้าราชภัฏภัต ที่เปิดขายสินค้าเฟอร์นิเจอร์และเครื่องจักสาน ที่มาจากฝีมือแรงงานของนักโทษทั่วประเทศ ถือเป็นกาใช้มิติทางวัฒนธรรมมาพัฒนาคุณภาพชีวิต ซึ่งจะ使人เหล่านี้มีวิชาชีพติดตัว เพิ่มคุณภาพตนเองเมื่อออกไปสู่สังคม
10. ระเบียบวินัย สิ่งที่บรรพบุรุษได้อบรมสั่งสอนและปลูกฝังให้ลูกหลานปฏิบัติตามในระดับปัจเจกบุคคลและระดับหมู่เหล่าทุกภาคของประเทศ ทั้งในทางตรงและทางอ้อม โดยแฝงไว้ในจารีตประเพณีถูกมองข้าม จนถึงระดับที่เข้าใจผิดว่าคนไทยมีเสรีภาพอย่างไม่มีขอบเขต ดังที่มีผู้กล่าวว่า "ทำอะไรตามใจคือไทยแท้" จึงควรเสริมสร้างปลูกฝัง พัฒนา ถ่ายทอด ระเบียบวินัยที่ดีงามของคนในชาติไทย ผู้วิจัยพบว่าในเว็บไซต์ Intercast ได้เชิญชวนให้ชาวไทยในต่างประเทศไปลงทะเบียนใช้สิทธิเลือกตั้ง โดยได้มี link ไปยังเว็บไซต์ของหน่วยงานรัฐบาลที่รับผิดชอบในเรื่องนี้อีกด้วย

11. ค่านิยม คุณธรรมและจริยธรรม อันเป็นหลักของสังคมถูกละเลย ค่านิยมที่ดีถูกมองข้ามก่อให้เกิดปัญหาความรุนแรงและความเสื่อมเสียคุณภาพของชีวิตและสังคม ภาวะทางด้านคุณธรรมและจริยธรรมตกต่ำ เช่น การขาดความซื่อสัตย์ในวิชาชีพ การเอาเปรียบแรงงาน การปลอมปนอาหารและยา การหักหลังคดโกงในทางการค้า และทุจริตทางการเมือง ดังนั้นทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงต้องร่วมกันปลูกฝัง ถ่ายทอด ยกย่องคนดี และส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม รวมทั้งมรรยาทอันดีงามตามแบบแผนของสังคมไทย ในเว็บไซต์บางกอกโพสต์ได้เสนอข่าว ฯพณฯ พิชัย รัตตกุล รองนายกรัฐมนตรี แสดงความยินดีกับนักกีฬาพิการที่ฟันฝ่าอดทน จนสามารถคว้ารางวัลเหรียญทองเหรียญแรกของไทยในการแข่งขันกีฬาคนพิการเฟลปิกเกมส์ครั้งที่ 7 ระหว่างวันที่ 10-16 มกราคม 2542 นอกจากนั้นยังได้มีเสนอข่าวประกาศของหนังสือพิมพ์บางกอกโพสต์เกี่ยวกับจรรยาบรรณของนักข่าว จากกรณีที่มีข้อกล่าวหาว่านักข่าวของบางกอกโพสต์ 2 คนมีส่วนพัวพันในการรับสินบนจากนักการเมือง และผู้มีอิทธิพลในท้องถิ่นที่จ.ชลบุรี

จากการศึกษาในประเด็นบทบาทของเว็บไซต์ไทยในการถ่ายทอดวัฒนธรรม (cultural transmission) หลังจากที่ได้นำมาเทียบเคียงกับกรอบแนวทางการรณรงค์ทางวัฒนธรรม ได้ข้อสรุปว่า เว็บไซต์ไทยได้มีส่วนช่วยในการเผยแพร่เรื่องราวอันเกี่ยวเนื่องกับวัฒนธรรมไทยตามกรอบรณรงค์ที่กำหนด โดยเนื้อหาที่นำเสนอบนเว็บไซต์ไทยครอบคลุมประเด็นรณรงค์ทางวัฒนธรรมไทยจากที่กำหนดไว้ทั้งหมด 11 ข้อ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย